

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-61-12

Druk nr 1278 cz. I

Warszawa, 8 kwietnia 2013 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy o służbie wojskowej
żołnierzy zawodowych oraz o zmianie
niektórych innych ustaw** z projektami aktów
wykonawczych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Obrony Narodowej.

Z poważaniem

(-) Donald Tusk

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 593, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Kadra zawodowa Sił Zbrojnych dzieli się na:

- 1) korpus oficerów zawodowych, do którego zalicza się:
 - a) oficerów młodszych,
 - b) oficerów starszych,
 - c) generałów i admirałów;
- 2) korpus podoficerów zawodowych, do którego zalicza się:
 - a) podoficerów młodszych,
 - b) podoficerów,
 - c) podoficerów starszych;
- 3) korpus szeregowych zawodowych.”

b) uchyla się ust. 4;

2) w art. 5:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Od orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej przysługuje odwołanie do wojskowej komisji lekarskiej wyższego stopnia.

1b. Członek składu orzekającego wojskowej komisji lekarskiej może zgłosić na piśmie sprzeciw do projektu orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej.”

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, ustawę z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy niezawodowych oraz ustawę z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 107, poz. 679, Nr 113, poz. 745, Nr 127, poz. 857, Nr 182, poz. 1228 i Nr 238, poz. 1578 oraz z 2011 r. Nr 22, poz. 114, Nr 112, poz. 654, Nr 122, poz. 696, Nr 171, poz. 1016 i Nr 236, poz. 1396.

- b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
„3a. Przepisu ust. 3 pkt 1 nie stosuje się do żołnierzy – kobiet ciężarnych.”,
- c) w ust. 8:
- pkt 1–3 otrzymują brzmienie:
 - „1) wykaz chorób lub ułomności uwzględniany przy orzekaniu o zdolności do zawodowej służby wojskowej oraz do służby poza granicami państwa wraz ze wskazaniem kategorii zdolności do zawodowej służby wojskowej;
 - 2) wykaz chorób i ułomności uwzględniany przy orzekaniu o zdolności do pełnienia służby w poszczególnych rodzajach Sił Zbrojnych i rodzajach wojsk oraz na poszczególnych stanowiskach służbowych wymagających szczególnych predyspozycji zdrowotnych wraz ze wskazaniem kategorii zdolności do zawodowej służby wojskowej;
 - 3) wykaz chorób i ułomności uwzględniany przy orzekaniu o ograniczonej zdolności do pełnienia zawodowej służby wojskowej w poszczególnych rodzajach Sił Zbrojnych i rodzajach wojsk oraz na określonych stanowiskach służbowych wraz ze wskazaniem kategorii zdolności do zawodowej służby wojskowej;”
 - po pkt 8 dodaje się pkt 8a w brzmieniu:
„8a) tryb rozpatrywania sprzeciwów od projektów orzeczeń i odwołań od orzeczeń wojskowych komisji lekarskich oraz ich uchylania w trybie nadzoru;”
 - w pkt 9 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 10 i 11 w brzmieniu:
 - „10) wzór skierowania do wojskowych komisji lekarskich;
 - 11) wzory orzeczeń i certyfikatów wydawanych przez wojskowe komisje lekarskie.”
- d) ust. 9 otrzymuje brzmienie:
„9. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 8, Minister Obrony Narodowej kierować się będzie koniecznością zapewnienia ochrony danych osobowych w procesie orzeczniczym, a także tym, aby do zawodowej służby wojskowej były powoływane i pełniły ją osoby posiadające stan zdrowia odpowiadający warunkom zawodowej służby wojskowej uzależnionym od rodzaju Sił Zbrojnych i rodzaju wojsk oraz od poszczególnych stanowisk służbowych.”;

3) w art. 5a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osobę, która zgłosiła chęć pełnienia zawodowej służby wojskowej, wojskowy komendant uzupełnień kieruje do wojskowej pracowni psychologicznej w celu przeprowadzenia badań psychologicznych oraz wydania orzeczenia psychologicznego o istnieniu lub braku przeciwwskazań do pełnienia tej służby.”,

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb kierowania do wojskowych pracowni psychologicznych oraz sposób i tryb wydawania orzeczeń psychologicznych,
- 2) zakres badań psychologicznych, którym jest poddawana osoba, która zgłosiła chęć pełnienia zawodowej służby wojskowej,
- 3) tryb odwoływania się od orzeczeń psychologicznych,
- 4) sposób postępowania z dokumentacją związaną z badaniami psychologicznymi oraz wzory stosowanych dokumentów i orzeczeń – mając na uwadze właściwość terytorialną wojskowych pracowni psychologicznych oraz ich właściwość do wykonywania badań i wydawania orzeczeń w trybie odwoławczym, a także konieczność zawarcia we wzorze orzeczenia informacji o możliwości i trybie odwołania od orzeczenia.”;

4) w art. 6:

a) w ust. 1:

- w pkt 3 lit. b i c otrzymują brzmienie:

„b) stopniem etatowym, dla którego określono jeden lub kilka stopni wojskowych,

c) grupą lub grupami uposażenia,”,

- pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) stopień etatowy – dla danego stanowiska służbowego:

- a) szeregowych zawodowych – określone dwa stopnie wojskowe,
- b) podoficerów młodszych, podoficerów i podoficerów starszych – określone po trzy stopnie wojskowe,
- c) oficerów zawodowych – określony stopień wojskowy, a w odniesieniu do oficerów młodszych – określone dwa stopnie wojskowe;”,

- pkt 6 otrzymuje brzmienie:
 - „6) równorzędne stanowisko służbowe – stanowisko służbowe, którego stopień etatowy jest równy stopniowi etatowemu poprzednio zajmowanego stanowiska służbowego, w przypadku oficerów młodszych stopniowi wojskowemu posiadanemu przez oficera;”;
- uchyla się pkt 11a,
- pkt 12 otrzymuje brzmienie:
 - „12) kadencja na stanowisku służbowym – okres pełnienia służby na stanowisku służbowym przez oficera zawodowego w służbie stałej;”;
- b) w ust. 2 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
 - „3) dowódcy jednostki wojskowej – należy przez to rozumieć osobę kierującą lub dowodzącą jednostką wojskową, o której mowa w pkt 1, w której żołnierz zawodowy zajmuje stanowisko służbowe lub do której został skierowany w ramach pełnienia zawodowej służby wojskowej w rezerwie kadrowej albo w dyspozycji.”;
- 5) po art. 8 dodaje się art. 8a w brzmieniu:
 - „Art. 8a. 1. Roszczenia wynikające z przepisów ustawy przedawniają się z upływem 3 lat od dnia, w którym stały się wymagalne.
 - 2. Bieg przedawnienia roszczenia przerywa:
 - 1) każda czynność przed organem właściwym do rozpatrzenia roszczenia podjęta bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia roszczenia;
 - 2) uznanie roszczenia.
 - 3. Po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo. Jeżeli przerwa biegu przedawnienia nastąpiła wskutek przyczyn przewidzianych w ust. 2 pkt 1, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie wszczęte w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia nie zostanie zakończone.”;
- 6) w art. 9 ust. 6 otrzymuje brzmienie:
 - „6. Termin rozpoczęcia pełnienia zawodowej służby wojskowej oraz stanowisko służbowe, na jakim będzie pełniona ta służba, określa rozkaz personalny, a w przypadku żołnierzy kontraktowych, kontrakt.”;
- 7) w art. 10 wstęp do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Rozkazy personalne o powołaniu do zawodowej służby wojskowej wydają, w odniesieniu do stanowisk służbowych.”;

8) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. 1. Do służby stałej w korpusie oficerów zawodowych powołuje się żołnierza służby kandydackiej po ukończeniu studiów w uczelni wojskowej oraz osobę, o której mowa w art. 124a ust. 1 pkt 2, mianowanych na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki), po uzyskaniu przez niego tytułu zawodowego magistra lub równorzędnego.

2. Do służby stałej można powołać:

1) w korpusie oficerów zawodowych:

a) oficera służby kontraktowej, który posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny, stopień wojskowy równy lub bezpośrednio niższy od stopnia etatowego stanowiska służbowego, na jakie ma być wyznaczony, a w przypadku gdy stanowisko etatowe jest określone dwoma stopniami wojskowymi posiada stopień wojskowy równy lub bezpośrednio niższy od stopnia wojskowego, do którego ma być zaszeregowany po powołaniu do służby stałej, oraz posiada co najmniej dobrą ogólną ocenę w ostatniej opinii służbowej,

b) oficera rezerwy, który spełnia łącznie następujące warunki:

- posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny,
- posiada stopień wojskowy równy lub bezpośrednio niższy od stopnia etatowego stanowiska służbowego, na jakie ma być wyznaczony, a w przypadku gdy stanowisko etatowe jest określone dwoma stopniami wojskowymi posiada stopień wojskowy równy lub bezpośrednio niższy od stopnia wojskowego, do którego ma być zaszeregowany po powołaniu do zawodowej służby wojskowej,
- pełnił, przed zwolnieniem ze służby i przeniesieniem do rezerwy, stałą lub kontraktową zawodową służbę wojskową;

2) w korpusie podoficerów zawodowych:

a) podoficera służby kontraktowej, który posiada stopień wojskowy równy lub bezpośrednio niższy od stopnia wojskowego stanowiska etatowego, do którego ma być zaszeregowany po powołaniu do służby stałej, oraz co najmniej dobrą ogólną ocenę w ostatniej opinii służbowej,

- b) podoficera rezerwy, który spełnia łącznie następujące warunki:
 - posiada ukończoną szkołę średnią,
 - posiada stopień wojskowy równy lub bezpośrednio niższy od stopnia wojskowego stanowiska etatowego, do którego ma być zaszeregowany po powołaniu do zawodowej służby wojskowej,
 - pełnił, przed zwolnieniem ze służby i przeniesieniem do rezerwy, stałą lub kontraktową zawodową służbę wojskową.”;
- 9) w art. 12:
- a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) w korpusie oficerów zawodowych – żołnierza służby kandydackiej, posiadającego tytuł zawodowy magistra lub równorzędny, mianowanego na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki), po ukończeniu szkolenia w uczelni wojskowej;”,
 - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
 - „2. Do służby kontraktowej można powołać:
 - 1) w korpusie oficerów zawodowych – oficera rezerwy, który posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny oraz stopień wojskowy równy lub bezpośrednio niższy od stopnia etatowego stanowiska służbowego, na jakie ma być wyznaczony, a w przypadku gdy stanowisko etatowe jest określone dwoma stopniami wojskowymi posiada stopień wojskowy równy lub bezpośrednio niższy od stopnia wojskowego, do którego ma być zaszeregowany po powołaniu do służby;
 - 2) w korpusie podoficerów zawodowych – podoficera rezerwy, który posiada ukończoną szkołę średnią oraz stopień wojskowy równy lub bezpośrednio niższy od stopnia wojskowego stanowiska etatowego, do którego ma być zaszeregowany po powołaniu do zawodowej służby wojskowej;
 - 3) w korpusie szeregowych zawodowych – żołnierza rezerwy, który odbył czynną służbę wojskową oraz ukończył co najmniej gimnazjum i posiada przygotowanie zawodowe lub kwalifikacje albo umiejętności przydatne w korpusie osobowym, w jakim ma pełnić służbę wojskową, oraz stopień wojskowy szeregowego (marynarza) lub starszego szeregowego (starszego marynarza).”;
- 10) w art. 13 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Powołanie żołnierza do służby kontraktowej może nastąpić jednorazowo na okres od dwóch do sześciu lat.

3. Pierwszy kontrakt na pełnienie służby kontraktowej zawiera się na okres dwóch lat.”;

11) w art. 14 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Zgoda, o której mowa w ust. 3, nie jest wymagana, gdy wyznaczenie żołnierza służby kontraktowej na inne niż określone w kontrakcie stanowisko służbowe następuje z przyczyn, o których mowa w art. 45 ust. 1 pkt 1, 2 i 4.”;

12) w art. 15 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Warunkiem zawarcia kolejnego kontraktu z żołnierzem jest posiadanie przez niego ogólnej oceny co najmniej dobrej w ostatniej opinii służbowej.”;

13) w art. 17a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osobę posiadającą stopień policyjny, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Urzędu Ochrony Państwa, jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych, można powołać do służby kontraktowej, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach, za zgodą Ministra Obrony Narodowej, do służby stałej, na stanowisko służbowe zaszeregowane do stopnia wojskowego równorzędnego ze stopniem posiadanym w odpowiedniej służbie.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Okresy służby w formacjach, o których mowa w ust. 1, zalicza się do okresów, od których są uzależnione uprawnienia wymienione w art. 62 ust. 4 i art. 80 ust. 1 pkt 5.”;

14) w art. 19 uchyla się ust. 2;

15) w art. 20:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Żołnierz zawodowy zwolniony z dotychczas zajmowanego stanowiska służbowego może być przeniesiony do rezerwy kadrowej organu określonego w ust. 3, jeżeli przewiduje się wyznaczenie go na inne stanowisko służbowe.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Okres pozostawania żołnierza zawodowego w rezerwie kadrowej nie może być jednorazowo dłuższy niż dwa lata dla żołnierza służby stałej i sześć miesięcy dla żołnierza służby kontraktowej.”,

c) w ust. 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) ze skierowaniem żołnierza zawodowego na studia, kursy i szkolenie, czas pozostawania w rezerwie kadrowej obejmuje okres tych studiów oraz kursów i szkoleń;”,

d) w ust. 5 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) nie nabywa prawa do urlopu wypoczynkowego i dodatkowego urlopu wypoczynkowego za ten okres.”;

16) w art. 24 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) przypadki, w których następuje wyznaczenie, a w których skierowanie do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa, z uwzględnieniem jednostek lub struktur organizacyjnych, w których następuje wyznaczenie do pełnienia służby wojskowej, oraz charakteru służby wojskowej poza granicami państwa;
- 2) szczegółowy tryb postępowania przy wyznaczaniu lub kierowaniu żołnierzy zawodowych do pełnienia służby poza granicami państwa, a także odwoływania do kraju z tej służby, mając na uwadze konieczność uzyskania przez kandydata orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia tej służby oraz odpowiedniego poświadczenia bezpieczeństwa, zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych;
- 3) warunki pełnienia przez żołnierzy służby poza granicami państwa, z uwzględnieniem podległości, o której mowa w ust. 4;
- 4) warunki przyznawania świadczeń żołnierzom wyznaczonym lub skierowanym do pełnienia służby poza granicami państwa oraz świadczeń przysługujących żołnierzom w związku z wyznaczeniem lub skierowaniem do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa, mając na uwadze świadczenia przysługujące członkom rodzin żołnierzy, przebywającym z nimi za granicą, z uwzględnieniem specyfiki wykonywanych zadań, zagrożenia dla zdrowia lub życia tych żołnierzy, a także istniejące w danym państwie warunki miejscowe, jak również zachowanie wszystkich uprawnień i świadczeń, jakie przysługują na

podstawie przepisów obowiązujących wobec żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową w kraju, oraz uwzględniając powstałe w tym czasie zmiany mające wpływ na te uprawnienia, z wyjątkiem świadczeń określonych w art. 68 ust. 1 i 2.”;

17) po art. 25 dodaje się art. 25a w brzmieniu:

„Art. 25a. 1. Żołnierzom zawodowym będącym nauczycielami akademickimi mogą być powierzane funkcje organu jednoosobowego uczelni wojskowej lub jego zastępcy albo kierownika jednostki organizacyjnej tej uczelni lub jego zastępcy.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do żołnierzy zawodowych pełniących służbę w instytutach badawczych.”;

18) art. 26 otrzymuje brzmienie:

„Art. 26. 1. Żołnierz zawodowy podlega corocznemu opiniowaniu służbowemu.

2. Opiniowanie przeprowadza się w okresie od dnia 15 sierpnia do dnia 15 października.

3. Opiniowaniem służbowym obejmuje się również żołnierza zawodowego skierowanego do pełnienia służby poza granicami państwa – za okres pełnienia tej służby. Opinię tę uwzględnia się przy opiniowaniu, o którym mowa w ust. 1.

4. Żołnierz zawodowy wyznaczony na stanowisko służbowe poza granicami państwa podlega opiniowaniu według trybu obowiązującego w miejscu pełnienia służby.

5. Opiniowanie służbowe żołnierza zawodowego ma:

- 1) ocenić jego wywiązywanie się z obowiązków na stanowisku służbowym;
- 2) oceniać jego kompetencje i predyspozycje;
- 3) wyznaczać kierunki rozwoju zawodowego i potrzeby szkoleniowe opiniowanego żołnierza.

6. Opinię służbową sporządza osobiście bezpośredni przełożony żołnierza zawodowego. Przy ocenie predyspozycji przełożony sporządzający opinię może zasięgnąć opinii psychologa jednostki wojskowej.

7. Na podstawie ocen, o których mowa w ust. 5, bezpośredni przełożony wystawia ogólną ocenę opiniowanego żołnierza zawodowego, wyrażoną przy zastosowaniu następującej skali ocen:

- 1) wzorowa (6);
- 2) bardzo dobra (5);

- 3) dobra (4);
- 4) dostateczna (3);
- 5) niedostateczna (2).

8. W przypadku uzyskania przez opiniowanego żołnierza zawodowego oceny niedostatecznej ze sprawdzianu sprawności fizycznej lub nieprzystąpienia do tego sprawdzianu, chyba że został zwolniony ze sprawdzianu na podstawie art. 50a ust. 3, ocena ogólna nie może być wyższa niż dostateczna.

9. Przełożony jest obowiązany doręczyć, za pokwitowaniem, potwierdzoną kopię opinii służbowej żołnierzowi zawodowemu, którego ona dotyczy, w terminie czternastu dni od dnia jej sporządzenia. W opinii służbowej zamieszcza się pouczenie o przysługującym żołnierzowi zawodowemu prawie wniesienia odwołania od opinii.

10. W przypadku odmowy przyjęcia opinii służbowej przez opiniowanego żołnierza zawodowego, na równi z doręczeniem, o którym mowa w ust. 9, uznaje się zapoznanie opiniowanego z treścią opinii przez jej odczytanie. Przełożony poucza opiniowanego o przysługującym mu prawie do wniesienia odwołania od opinii i dokonuje o tym fakcie adnotacji w arkuszu opinii służbowej.

11. Żołnierzowi zawodowemu przysługuje prawo wniesienia odwołania od opinii służbowej do wyższego przełożonego w terminie czternastu dni od dnia jej doręczenia. Odwołanie wniesione po terminie nie podlega rozpoznaniu.

12. Wyższy przełożony, w terminie trzydziestu dni od dnia otrzymania odwołania, może zaskarżoną opinię służbową:

- 1) utrzymać w mocy;
- 2) zmienić lub uzupełnić;
- 3) uchylić i wydać nową;
- 4) uchylić, jeżeli brak było podstaw prawnych do jej sporządzenia.

13. Opinia służbowa wydana wskutek odwołania jest ostateczna.

14. Żołnierz zawodowy, który w ostatecznej opinii służbowej uzyskał ogólną ocenę niedostateczną, może wystąpić do dowódcy jednostki wojskowej z wnioskiem o zweryfikowanie tej opinii.

15. Dowódca jednostki wojskowej w przypadku wystąpienia z wnioskiem, o którym mowa w ust. 14, może powołać komisję w celu zbadania zasadności wniosku i po zapoznaniu się z opinią komisji, w terminie trzydziestu dni od dnia otrzymania wniosku, może ostateczną opinię:

- 1) utrzymać w mocy;
- 2) zmienić ją lub uzupełnić;
- 3) uchylić i wydać nową.

16. Za przygotowanie i przebieg procesu opiniowania służbowego żołnierza zawodowego pełniącego zawodową służbę wojskową:

- 1) w jednostce wojskowej – odpowiada dowódca jednostki wojskowej;
- 2) poza granicami państwa – odpowiada krajowy przełożony, któremu żołnierz w tym czasie podlega.

17. Opinię służbową o żołnierzu zawodowym udostępnia się w przypadku wystąpienia o nią przez sąd, prokuratora, Żandarmerię Wojskową, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Policję, Agencję Wywiadu, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Straż Graniczną, rzecznika dyscyplinarnego lub rzecznika dyscypliny finansów publicznych – w przypadku gdy podmioty te prowadzą postępowanie dotyczące tego żołnierza.

18. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy tryb opiniowania oraz sposób oceniania żołnierza zawodowego, doręczania i zapoznawania go z treścią opinii służbowej, wnoszenia i rozpatrywania od niej odwołania oraz weryfikowania opinii ostatecznych;
- 2) tryb udostępniania opinii podmiotom, o których mowa w ust. 17;
- 3) wzór arkusza opinii służbowej.

Rozporządzenie powinno zapewnić sporządzanie opinii służbowej w taki sposób, aby jednoznacznie wskazywała przydatność lub brak przydatności żołnierza zawodowego na zajmowanym stanowisku służbowym, poziom i rzetelność wykonywania zadań służbowych oraz predyspozycje do zajmowania wyższych stanowisk służbowych, a wzór arkusza opinii zawierał wszystkie dane niezbędne do sporządzenia opinii służbowej, w tym dotyczące oceny ze sprawdzianu sprawności fizycznej, oraz umożliwiał opiniowanemu wypowiedzenie się w sprawie dalszego przebiegu służby, a także, aby opiniowanie było oparte na zasadzie jawności dla opiniowanego żołnierza zawodowego.”;

- 19) art. 28 i 29 otrzymują brzmienie:

„Art. 28. Jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych, na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki) może być mianowany, po odbyciu szkolenia wojskowego i zdaniu egzaminu na oficera, podoficer zawodowy lub szeregowy

zawodowy, który posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny oraz wzorową ogólną ocenę w ostatniej opinii służbowej.

Art. 29. Jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych, na stopień wojskowy kaprala (mata) może być mianowany, po zdaniu egzaminu na podoficera, szeregowy zawodowy, który ukończył szkołę średnią i posiada co najmniej bardzo dobrą ogólną ocenę w ostatniej opinii służbowej.”;

20) art. 31 otrzymuje brzmienie:

„Art. 31. 1. Żołnierza zawodowego mianuje się na stopień wojskowy, który odpowiada stopniowi etatowemu stanowiska służbowego, na jakie żołnierz ma być wyznaczony, z dniem objęcia stanowiska służbowego albo na stopień wojskowy, do którego ma być zaszeregowany w ramach zajmowanego przez niego stanowiska służbowego z dniem określonym w rozkazie o mianowaniu.

2. Warunkiem wydania decyzji o wyznaczeniu żołnierza zawodowego na bezpośrednio wyższe stanowisko służbowe oraz objęcia obowiązków na tym stanowisku lub zaszeregowaniu do bezpośrednio wyższego stopnia wojskowego w ramach dotychczasowego stanowiska służbowego jest uprzednie wydanie decyzji o mianowaniu tego żołnierza, przez uprawniony organ, na wyższy stopień wojskowy.

3. Mianowania, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie stosuje się do żołnierzy zawodowych wyznaczanych na stanowiska służbowe zaszeregowane do stopni generałów (admirałów) oraz żołnierzy zawodowych, o których mowa w art. 42b.”;

21) w art. 35:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Żołnierza zawodowego wyznacza się na stanowisko służbowe, w drodze decyzji, stosownie do potrzeb Sił Zbrojnych, w zależności od wymaganych kwalifikacji zawodowych, posiadanej oceny w opinii służbowej oraz modelu przebiegu służby w poszczególnych korpusach osobowych (grupach osobowych).”;

b) uchyla się ust. 2;

22) w art. 36:

a) w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) oficerów zawodowych – posiadanie tytułu zawodowego magistra lub równorzędnego.”;

b) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Wyznaczenie na kolejne stanowisko służbowe jest uzależnione od ukończenia kursu, szkolenia, stażu lub specjalizacji, w zależności od wymaganych kwalifikacji, a także w odniesieniu do oficerów:

- 1) od stopnia etatowego majora (komandora podporucznika) – ukończenie studiów podyplomowych w uczelni wojskowej lub posiadanie stopnia naukowego doktora;
- 2) od stopnia etatowego generała brygady (konradmirała) – ukończenie podyplomowych studiów polityki obronnej.

3. Do celów określonych w ust. 2 na równi ze świadectwem lub dyplomem uczelni wojskowej są traktowane świadectwa lub dyplomy zagranicznych oraz krajowych szkół i uczelni.”,

- c) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Przepisu ust. 2 nie stosuje się przy wyznaczaniu żołnierzy zawodowych na stanowiska służbowe, których zajmowanie jest uzależnione od posiadania kwalifikacji lub spełnienia wymagań określonych w innych ustawach, które warunkują możliwość wykonywania niektórych zawodów, a także na stanowiska w uczelniach wojskowych oraz instytutach badawczych.”;

- 23) w art. 37:

- a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Oficer zawodowy w służbie stałej pełni zawodową służbę wojskową przez czas określony kadencjami na stanowisku służbowym.

2. Kadencja na stanowisku służbowym trwa od dwóch do trzech lat.”,

- b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W przypadku gdy okres do osiągnięcia przez żołnierza zawodowego wieku, o którym mowa w art. 111 pkt 5 lub art. 111b ust. 2, jest krótszy niż dwa lata, można określić dla takiego żołnierza kadencję, której okres kończy się z dniem osiągnięcia przez niego wieku określonego w ustawie.”,

- c) ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. Okres kadencji na stanowisku służbowym określa organ właściwy do wyznaczania na stanowisko służbowe w decyzji o wyznaczeniu oficera zawodowego na to stanowisko albo w rozkazie o zmianie zaszerogowania oficera młodszego do wyższego stopnia wojskowego zajmowanego stanowiska służbowego.

6. Oficer zawodowy, o którym mowa w ust. 1, może powtarzać kadencję na tym samym stanowisku służbowym, z zastrzeżeniem art. 43 ust. 2 i art. 43a ust. 2.”,

- d) uchyla się ust. 7,
- e) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Przepisów ust. 1–6 nie stosuje się do oficerów zawodowych pełniących zawodową służbę wojskową na stanowiskach służbowych sędziów w sądach wojskowych oraz asesorów i prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz w instytucjach cywilnych.”;

- 24) art. 40–42 otrzymują brzmienie:

„Art. 40. 1. Wyznaczenie oficera zawodowego na kolejne wyższe stanowisko służbowe może nastąpić w zależności od wolnych stanowisk, a także od ogólnej oceny co najmniej bardzo dobrej w ostatniej opinii służbowej.

2. Okres zajmowania stanowiska służbowego o tym samym stopniu wojskowym wynosi co najmniej trzy lata. Jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych, okres ten może być krótszy, nie mniej jednak niż dwa lata.

3. Zmiana zaszeregowania oficera młodszego do kolejnego wyższego stopnia wojskowego może nastąpić po upływie co najmniej trzech lat zajmowania stanowiska w posiadanym stopniu wojskowym oraz uzyskaniu ogólnej oceny co najmniej bardzo dobrej w ostatniej opinii służbowej. Jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych, okres służby na stanowisku służbowym w posiadanym stopniu wojskowym może być krótszy, nie mniej jednak niż dwa lata.

4. Zmiany zaszeregowania, o której mowa w ust. 3, dokonuje organ właściwy do wyznaczenia żołnierza zawodowego na stanowisko służbowe rozkazem personalnym.

5. W przypadku uzyskania przez oficera zawodowego pełniącego zawodową służbę wojskową w opinii służbowej ogólnej oceny dobrej, przy wyznaczaniu na kolejne stanowisko służbowe:

- 1) wyznacza się go na to samo lub równorzędne stanowisko służbowe;
- 2) nie zaszeregowuje się go do wyższego stopnia wojskowego na zajmowanym przez niego stanowisku służbowym.

6. W przypadku uzyskania przez oficera zawodowego pełniącego zawodową służbę wojskową w opinii służbowej ogólnej oceny dostatecznej, przy wyznaczaniu na kolejne stanowisko służbowe:

- 1) wyznacza się go na to samo lub równorzędne stanowisko służbowe;

- 2) nie zaszeregowuje się go do wyższego stopnia wojskowego na zajmowanym przez niego stanowisku służbowym;
- 3) może być on zwolniony z zawodowej służby wojskowej.

7. Przepisów ust. 1–6 nie stosuje się do żołnierzy zawodowych pełniących zawodową służbę wojskową na stanowiskach służbowych sędziów w sądach wojskowych oraz prokuratorów w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury.

Art. 41. 1. Wyznaczenie podoficera zawodowego na kolejne wyższe stanowisko służbowe może nastąpić w zależności od:

- 1) wolnych stanowisk;
- 2) co najmniej trzyletniego okresu służby na stanowisku służbowym w posiadanym stopniu wojskowym;
- 3) ogólnej oceny co najmniej bardzo dobrej w ostatniej opinii służbowej.

Jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych, okres służby na stanowisku służbowym w posiadanym stopniu wojskowym może być krótszy, nie mniej jednak niż dwa lata.

2. Zmiana zaszeregowania podoficera zawodowego do kolejnego wyższego stopnia wojskowego może nastąpić po upływie co najmniej trzech lat zajmowania stanowiska w posiadanym stopniu wojskowym, uzyskaniu ogólnej oceny co najmniej bardzo dobrej w ostatniej opinii służbowej. Jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych, okres służby na stanowisku służbowym w posiadanym stopniu wojskowym może być krótszy, nie mniej jednak niż dwa lata.

3. Zmiany zaszeregowania, o której mowa w ust. 2, dokonuje organ właściwy do wyznaczenia żołnierza zawodowego na stanowisko służbowe rozkazem personalnym.

4. W przypadku uzyskania przez podoficera zawodowego w opinii służbowej ogólnej oceny dobrej, przy wyznaczaniu na kolejne stanowisko służbowe:

- 1) wyznacza się go na to samo lub równorzędne stanowisko służbowe, z dotychczasowym zaszeregowaniem do stopnia wojskowego;
- 2) nie zaszeregowuje się go do wyższego stopnia wojskowego na zajmowanym przez niego stanowisku służbowym.

5. W przypadku uzyskania przez podoficera zawodowego w opinii służbowej ogólnej oceny dostatecznej, przy wyznaczaniu na kolejne stanowisko służbowe:

- 1) wyznacza się go na to samo lub równorzędne stanowisko służbowe, z dotychczasowym zaszeregowaniem do stopnia wojskowego;
- 2) nie zaszeregowuje się go do wyższego stopnia wojskowego na zajmowanym przez niego stanowisku służbowym;
- 3) może być on zwolniony z zawodowej służby wojskowej.

Art. 42. 1. Zmiana zaszeregowania szeregowego zawodowego do kolejnego wyższego stopnia wojskowego może nastąpić po co najmniej pięciu latach służby na stanowisku służbowym w posiadanym stopniu wojskowym, uzyskaniu ogólnej oceny co najmniej bardzo dobrej w ostatniej opinii służbowej. Jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych, okres służby na stanowisku służbowym w posiadanym stopniu wojskowym może być krótszy, nie mniej jednak niż trzy lata.

2. Zmiany zaszeregowania, o której mowa w ust. 1, dokonuje organ właściwy do wyznaczenia żołnierza na stanowisko służbowe rozkazem personalnym.

3. W przypadku uzyskania przez szeregowego zawodowego w opinii służbowej ogólnej oceny dobrej, przy wyznaczaniu na kolejne stanowisko służbowe:

- 1) wyznacza się go na to samo lub równorzędne stanowisko służbowe, z dotychczasowym zaszeregowaniem do stopnia wojskowego;
- 2) nie zaszeregowuje się go do wyższego stopnia wojskowego na zajmowanym przez niego stanowisku służbowym.

4. W przypadku uzyskania przez szeregowego zawodowego w opinii służbowej ogólnej oceny dostatecznej, przy wyznaczaniu na kolejne stanowisko służbowe:

- 1) wyznacza się go na to samo lub równorzędne stanowisko służbowe, z dotychczasowym zaszeregowaniem do stopnia wojskowego;
- 2) nie zaszeregowuje się go do wyższego stopnia wojskowego na zajmowanym przez niego stanowisku służbowym;
- 3) może być on zwolniony z zawodowej służby wojskowej.”;

25) po art. 42 dodaje się art. 42a i 42b w brzmieniu:

„Art. 42a. Zmiana zaszeregowania, o której mowa w art. 40 ust. 3, art. 41 ust. 2 i art. 42 ust. 1, może nastąpić w ramach limitu awansowego określanego corocznie przez Ministra Obrony Narodowej.

Art. 42b. 1. Wyznaczenie żołnierza zawodowego na niższe stanowisko służbowe może nastąpić, za pisemną zgodą żołnierza, w przypadku zaistnienia przesłanek uzasadniających wypowiedzenie żołnierzowi zawodowemu stosunku służbowego przez

właściwy organ, o których mowa w art. 114 ust. 2, lub w odniesieniu do żołnierza pełniącego służbę w rezerwie kadrowej.

2. Wyznaczenie, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić na stanowisko służbowe zaszeregowane do bezpośrednio niższego stopnia etatowego od zajmowanego przez żołnierza zawodowego stanowiska.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 i 2, przepisu art. 31 ust. 1 ustawy nie stosuje się.”;

26) w art. 44 w ust. 1:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, dowódca rodzaju Sił Zbrojnych, Dowódca Operacyjny Sił Zbrojnych, Szef Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej, szef jednostki organizacyjnej właściwej do spraw uzbrojenia podległej Ministrowi Obrony Narodowej i szef jednostki organizacyjnej właściwej do spraw zdrowia podległej Ministrowi Obrony Narodowej – w odniesieniu do stanowisk służbowych do stopnia etatowego podpułkownika (komandora porucznika) włącznie w podległych jednostkach wojskowych, z zastrzeżeniem pkt 3 i 4;”;

b) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr – w odniesieniu do stanowisk służbowych do stopnia etatowego podpułkownika (komandora porucznika) włącznie w pozostałych niewymienionych w pkt 2–4 jednostkach wojskowych, a także jednostkach wojskowych podległych Dowódcy Garnizonu Warszawa, z zastrzeżeniem pkt 3.”;

27) w art. 45:

a) w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) gdy upłynął termin kadencji na stanowisku służbowym;”;

b) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wszczęcia kontrolnego postępowania sprawdzającego, o którym mowa w przepisach o ochronie informacji niejawnych.”;

c) ust. 2b otrzymuje brzmienie:

„2b. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, żołnierza zawodowego przenosi się do rezerwy kadrowej na czas prowadzonego postępowania. Na

zwolnione stanowisko służbowe nie wyznacza się innego żołnierza zawodowego do czasu zakończenia postępowania, natomiast można powierzyć obowiązki służbowe na tym stanowisku innemu żołnierzowi zawodowemu w trybie określonym w art. 25.”;

28) w art. 46:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) szczegółowy tryb wyznaczania żołnierzy zawodowych na stanowiska służbowe i zwalniania z tych stanowisk oraz zmiany zaszeregowania do stopni wojskowych;”;

b) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) przewidywać możliwość równego dostępu żołnierzy zawodowych do wyższych stanowisk służbowych, po spełnieniu przez nich warunków określonych w ustawie, aktach wykonawczych wydanych do tej ustawy, modelu przebiegu zawodowej służby wojskowej, a także uwzględnić ich dotychczasowe doświadczenie i przebieg służby wojskowej;”;

29) w art. 47 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Żołnierz zawodowy wyznaczony do służby poza granicami państwa może być skierowany do wykonywania zadań służbowych poza miejscem pełnienia służby, jednorazowo na czas nie dłuższy niż dwanaście miesięcy.”;

30) w art. 48 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Ewidencja, o której mowa w ust. 2, jest prowadzona w formie teczek akt personalnych i karty ewidencyjnej oraz może być prowadzona w formie elektronicznej.”;

31) uchyla się art. 49 i art. 50;

32) w art. 54:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Z żołnierzem zawodowym, którego planuje się na koszt wojska skierować na studia lub naukę albo staż, kurs lub specjalizację w kraju lub za granicą, których koszt przekracza sześciokrotność najniższego uposażenia zasadniczego żołnierza zawodowego, zawiera się umowę, która określa warunki zwrotu kosztów poniesionych na jego utrzymanie i naukę w przypadku przerwania, odwołania z kształcenia lub zwolnienia z zawodowej służby wojskowej, przed określonym w umowie okresem służby wojskowej, z przyczyn, o których mowa w art. 111

pkt 1, 4, 6–7, pkt 9 lit. a i pkt 11–16 oraz art. 112 ust. 1 pkt 1, w wysokości proporcjonalnej do czasu służby po zakończeniu tej nauki.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Odwołanie żołnierza z kształcenia może nastąpić w przypadku:

- 1) braku postępów w kształceniu;
- 2) naruszenia regulaminów ustalonych przez organizatora kształcenia;
- 3) wniosku żołnierza.”;

33) w art. 55:

a) w ust. 1:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) tryb udzielania żołnierzom zawodowym pomocy w związku z pobieraniem przez nich nauki, rodzaj, formę, zakres i wysokość pomocy oraz sposób jej ustalania i tryb jej zwrotu, a także sposób dokumentowania poniesionych przez żołnierza zawodowego wydatków objętych pomocą;”,

– po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) tryb odwołania ze studiów lub nauki w szkole wojskowej albo niewojskowej oraz ze stażu, kursu lub specjalizacji w kraju lub za granicą i organy właściwe w tych sprawach;”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Rozporządzenie powinno zapewnić sprawność postępowania organów wojskowych w związku z udzielaniem pomocy na naukę, a przy ustalaniu wysokości udzielanej pomocy powinno uwzględnić koszty zakwaterowania, wyżywienia, umundurowania i nauki oraz dojazdu do miejsca jej pobierania, a także chesnego i stypendium. Określając tryb odwoływania ze studiów lub nauki, powinno uwzględniać potrzeby Sił Zbrojnych, natomiast wzory powinny zawierać pełne i precyzyjne informacje.”;

34) w art. 57:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Żołnierz zawodowy nie może wchodzić w skład organów spółek, innych przedsiębiorców oraz fundacji.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do żołnierzy zawodowych w organach spółek kapitałowych wykonujących działalność leczniczą utworzonych przez Ministra Obrony Narodowej.”;

35) w art. 61 po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Żołnierzowi zawodowemu w roku kalendarzowym, w którym został powołany do zawodowej służby wojskowej, udziela się urlopu wypoczynkowego w wymiarze proporcjonalnym do okresu pozostającego do końca danego roku kalendarzowego.

1b. Przepis ust. 1a stosuje się odpowiednio do żołnierza, o którym mowa w art. 20 ust. 1a, po zakończeniu przez niego pracy poza granicami państwa w strukturach organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych strukturach wojskowych, na podstawie umowy zawartej między tym żołnierzem a taką organizacją, oraz o którym mowa w art. 65a ust. 5, po zakończeniu lub zrezygnowaniu przez niego z urlopu wychowawczego.”;

36) w art. 62:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Żołnierz zawodowy pełniący zawodową służbę wojskową w warunkach szkodliwych dla zdrowia przy przekroczonych najwyższych dopuszczalnych stężeniach lub natężeniach czynników szkodliwych otrzymuje corocznie, w zależności od ustalonego w odrębnych przepisach stopnia szkodliwości, dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze:

- 1) pięciu dni roboczych – przy pierwszym stopniu szkodliwości;
- 2) siedmiu dni roboczych – przy drugim stopniu szkodliwości;
- 3) dziesięciu dni roboczych – przy trzecim stopniu szkodliwości;
- 4) piętnastu dni roboczych – przy czwartym stopniu szkodliwości.”;

b) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Żołnierzowi zawodowemu skierowanemu przez właściwy organ na naukę oraz żołnierzowi, któremu udzielono pomocy w związku z pobieraniem nauki, przysługuje urlop szkoleniowy.”;

c) po ust. 9 dodaje się ust. 9a w brzmieniu:

„9a. Żołnierzowi zawodowemu pobierającemu naukę, niespełniającemu warunków do uzyskania pomocy, o której mowa w art. 52, można udzielić urlopu szkoleniowego.”;

d) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Żołnierz zawodowy może otrzymać zwolnienie od zajęć służbowych w razie konieczności sprawowania osobistej opieki nad najbliższym członkiem rodziny, gdy opieki takiej nie może sprawować małżonek żołnierza lub inny członek rodziny, nieprzekraczające jednak łącznie pięćdziesięciu dni roboczych w roku kalendarzowym.”,

e) dodaje się ust. 14 w brzmieniu:

„14. Żołnierzowi zawodowemu – lekarzowi lub lekarzowi dentyście skierowanemu przez właściwy organ do odbycia specjalizacji medycznej, na czas odbywania zajęć w ramach tej specjalizacji udziela się zwolnienia od zajęć służbowych, w wymiarze piętnastu dni roboczych w każdym miesiącu.”;

37) w art. 63 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Żołnierzowi zawodowemu odwołanemu z urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego urlopu wypoczynkowego albo któremu wstrzymano udzielenie takiego urlopu przysługuje, w pełnej wysokości, zwrot kosztów spowodowanych odwołaniem lub wstrzymaniem urlopu.”;

38) art. 64 otrzymuje brzmienie:

„Art. 64. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) stanowiska służbowe, na których pełnienie zawodowej służby wojskowej jest szkodliwe dla zdrowia albo posiadające szczególne właściwości, ze względu na zajmowanie których udziela się dodatkowego urlopu wypoczynkowego, uwzględniając podobne lub takie same stanowiska ustalone na podstawie przepisów prawa pracy;
- 2) tryb orzekania o potrzebie udzielenia urlopu zdrowotnego i organy właściwe w tych sprawach, z uwzględnieniem sprawności postępowania w tych sprawach;
- 3) szczegółowe warunki i tryb udzielania urlopów, o których mowa w art. 61 i art. 62 ust. 1–4, 7a oraz 12, a także wymiar urlopu, o którym mowa w art. 62 ust. 3, ust. 8 pkt 2, ust. 9 oraz 9a, zapewniając ciągłość i skuteczność realizacji zadań;
- 4) szczegółowe warunki i tryb odwoływania z urlopu wypoczynkowego i dodatkowego urlopu wypoczynkowego, a także wstrzymania udzielenia takiego urlopu oraz zwracania kosztów spowodowanych odwołaniem lub wstrzymaniem urlopu i sposób ich obliczania, zapewniając, aby zastosowanie tych środków miało charakter wyjątkowy;

- 5) szczegółowe warunki i tryb udzielania żołnierzom zawodowym zwolnienia od zajęć służbowych, o którym mowa w art. 62 ust. 11 i 14, zapewniając ciągłość i skuteczność realizacji zadań oraz uwzględniając plany poszczególnych specjalizacji lekarskich.”;
- 39) w art. 65 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Żołnierzowi zawodowemu przysługuje urlop macierzyński i ojcowski na zasadach i w wymiarze określonym w przepisach ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.³⁾).”;
- 40) uchyla się art. 66;
- 41) w art. 67a po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Żołnierzom zawodowym, o których mowa w ust. 1, przysługują dodatkowe świadczenia zdrowotne lekarza dentystry i materiały stomatologiczne.”;
- 42) w art. 68:
- a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. Należności, o których mowa w ust. 1 i 2, nie są wypłacane w przypadkach, w których żołnierz zawodowy nie wykonuje zadań służbowych w miejscu pełnienia służby.”;
- b) ust. 8 i 9 otrzymują brzmienie:
„8. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) wysokość dodatku za rozłąkę oraz zwrotu kosztów codziennych dojazdów, sposób ustalania wysokości należności, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz warunki korzystania z tych uprawnień, a także przypadki, w których z powodu niewykonywania przez żołnierza zawodowego zadań służbowych w miejscu pełnienia służby należności te nie będą wypłacane;

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672, z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 116, poz. 740, Nr 223, poz. 1460 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 56, poz. 458, Nr 58, poz. 485, Nr 98, poz. 817, Nr 99, poz. 825, Nr 115, poz. 958, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1704, z 2010 r. Nr 105, poz. 655, Nr 135, poz. 912, Nr 182, poz. 1228, Nr 224, poz. 1459, Nr 249, poz. 1655 i Nr 254, poz. 1700, z 2011 r. Nr 36, poz. 181, Nr 63, poz. 322, Nr 80, poz. 432, Nr 144, poz. 855, Nr 149, poz. 887 i Nr 232, poz. 1378, z 2012 r. poz. 908 i 1110 oraz z 2013 r. poz. 2.

- 2) rodzaj, wysokość i zakres świadczeń, o których mowa w ust. 6, a także warunki korzystania z tych świadczeń;
- 3) tryb postępowania w sprawach korzystania z uprawnień i świadczeń, o których mowa w pkt 1 i 2, terminy wypłaty i rozliczania przyznaných uprawnień i świadczeń oraz właściwe w tych sprawach organy.

9. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 8, powinno uwzględniać, że wysokość dodatku za rozłąkę jest uzależniona od stawki diety określonej w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.), oraz że wysokość kosztów codziennych dojazdów, o których mowa w ust. 2, jest uzależniona od kosztów przejazdów publicznymi środkami komunikacji. W przypadku świadczeń socjalno-bytowych, o których mowa w ust. 6, rozporządzenie powinno przewidzieć, że świadczenia te są przeznaczone na zakup lub dofinansowanie usług związanych z wypoczynkiem albo rehabilitacją żołnierza zawodowego lub członków jego rodziny, a także uzależnić wysokość tych świadczeń od poziomu dochodów uzyskiwanych na członka rodziny żołnierza zawodowego, oraz przewidzieć możliwość wypłaty zaliczek na realizację świadczeń socjalno-bytowych.”;

- 43) w art. 70 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki stosowania do żołnierzy zawodowych przepisów Kodeksu pracy w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, a także organy wojskowe i zakres ich kompetencji w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania zadań służbowych przez żołnierzy zawodowych, uwzględniając szczególnie charakter zawodowej służby wojskowej oraz biorąc pod uwagę struktury organizacyjne Sił Zbrojnych.”;

- 44) w art. 74 w ust. 2 w pkt 7 dodaje się przecinek i po pkt 7 dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) uposażenie i należności związane ze skierowaniem żołnierza zawodowego do pełnienia służby poza granicami państwa”;

- 45) w art. 75 uchyla się ust. 1 i 2;

- 46) w art. 78 po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. W przypadku gdy w jednostce wojskowej nie występuje stanowisko służbowe głównego specjalisty, stanowisko radcy prawnego, uwzględniając postanowienia art. 22⁴ ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65, z późn. zm.⁴⁾), zaszeregowuje się do stanowiska służbowego o stopniu etatowym o jeden stopień niższy od stanowiska zastępcy dowódcy tej jednostki w najwyższej grupie uposażenia przewidzianej dla tego stopnia, nie wyżej jednak niż do stanowiska stopnia etatowego i grupy uposażenia przewidzianej dla stanowiska służbowego głównego specjalisty w urzędzie Ministra Obrony Narodowej.

1b. Przepisu ust. 1a nie stosuje się do stanowisk służbowych zajmowanych przez żołnierzy zawodowych posiadających uprawnienia radcy prawnego, na których nie jest wymagane posiadanie takiego uprawnienia.”;

47) art. 80 otrzymuje brzmienie:

„Art. 80. 1. Żołnierze zawodowi otrzymują następujące dodatki do uposażenia zasadniczego:

- 1) dodatek specjalny – za szczególne właściwości lub warunki pełnienia zawodowej służby wojskowej;
- 2) dodatek służbowy – za pełnienie zawodowej służby wojskowej na określonych stanowiskach dowódczych i kierowniczych lub samodzielnych albo w określonych jednostkach wojskowych;
- 3) dodatek motywacyjny – dla żołnierzy zawodowych pełniących służbę w korpusach podoficerów zawodowych i szeregowych zawodowych, za uzyskanie w opinii służbowej oceny co najmniej dobrej oraz posiadanie klasy kwalifikacyjnej, o której mowa w art. 46a, w specjalności zgodnej z zajmowanym stanowiskiem służbowym;
- 4) dodatek funkcyjny – za pełnienie funkcji, powierzonych w trybie określonym w art. 25a;
- 5) dodatek za długoletnią służbę wojskową – za pełnienie czynnej służby wojskowej.

2. W przypadku gdy miesięczne uposażenie żołnierza zawodowego pełniącego zawodową służbę wojskową na stanowisku służbowym sędziego sądu wojskowego albo asesora lub prokuratora wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury jest niższe od

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 200, poz. 1326 i Nr 217, poz. 1429 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 142, poz. 830.

miesięcznego wynagrodzenia przysługującego na równorzędnym stanowisku sędziego sądu powszechnego albo asesora lub prokuratora powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury, żołnierzowi przysługuje dodatek wyrównawczy w wysokości różnicy między tym wynagrodzeniem a uposażeniem należnym na zajmowanym stanowisku.

3. Dodatki do uposażenia zasadniczego mogą być ustalone w stawkach miesięcznych, dziennych albo za wykonanie określonych czynności; dodatki ustalone w stawkach miesięcznych są dodatkami o charakterze stałym.

4. Dodatki do uposażenia przyznaje, w formie decyzji, organ, o którym mowa w art. 104.

5. Organ, który przyznał dodatek do uposażenia, w przypadku niewykonywania zadań uzasadniających wypłacanie dodatku, może zawiesić, obniżyć albo wstrzymać jego wypłacanie, w formie decyzji.

6. Decyzję w sprawie przyznania dodatku o charakterze stałym wydaje się na czas określony lub nieokreślony, nie dłuższy jednak niż na czas pełnienia przez żołnierza zawodowego służby na stanowisku służbowym.

7. Ponowne wyznaczenie żołnierza zawodowego na zajmowane dotychczas stanowisko służbowe albo podwyższenie dodatku za długoletnią służbę wojskową wynikające z dokonanej odrębnymi przepisami zmiany stawek uposażenia zasadniczego nie wymaga wydawania nowej decyzji.

8. Żołnierzowi zawodowemu spełniającemu równocześnie warunki do otrzymywania dodatków specjalnych o charakterze stałym z kilku tytułów przysługuje jeden dodatek specjalny w wyższej stawce miesięcznej. Przepis stosuje się odpowiednio w przypadku zbiegu uprawnień do dodatku służbowego.

9. Żołnierzowi zawodowemu, który otrzymywał dodatek specjalny z różnych tytułów, w ostatnim miesiącu pełnienia służby przyznaje się dodatek specjalny z jednego tytułu, w najwyższej wysokości. Wysokość dodatku specjalnego z jednego tytułu uzależnia się od wysokości dodatku i okresu jego otrzymywania. Przepis stosuje się odpowiednio do dodatku służbowego.

10. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb otrzymywania, przyznawania, zawieszania, obniżania i wstrzymywania dodatków do uposażenia zasadniczego oraz ich wysokość,

- 2) sposób ustalania wysokości dodatku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, w ostatnim miesiącu pełnienia służby wojskowej,
 - 3) szczególne właściwości lub warunki pełnienia zawodowej służby wojskowej uprawniające żołnierzy zawodowych do otrzymywania dodatku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1,
 - 4) stanowiska służbowe, których zajmowanie, i jednostki wojskowe, w których pełnienie służby uprawnia do dodatku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2
- uwzględniając charakter wykonywanych czynności, zakres obowiązków służbowych i ich specyfikę, kwalifikacje niezbędne przy wykonywaniu obowiązków służbowych, miejsce pełnienia służby oraz zapewniając sprawność postępowania.

11. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki otrzymywania dodatku wyrównawczego, o którym mowa w ust. 2, z uwzględnieniem określenia składników uposażenia i wynagrodzenia przyjmowanych przy obliczaniu dodatku wyrównawczego, oraz sposób ustalania porównywanego wynagrodzenia asesorów wynikający z obowiązujących żołnierzy zawodowych zasad opłacania składek na powszechne obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe i chorobowe, a także terminy wypłacania tego dodatku.”;

- 48) w art. 83 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, tryb przyznawania dodatkowego uposażenia rocznego i terminy jego wypłacania, uwzględniając miejsce pełnienia służby oraz sprawność postępowania w tych sprawach.”;

- 49) w art. 84:

- a) po ust. 1c dodaje się ust. 1d i 1e w brzmieniu:

„1d. Warunkiem przyznania żołnierzowi zawodowemu nagrody uznaniowej jest uzyskiwanie wysokich wyników w wykonywaniu zadań służbowych. Żołnierzowi zawodowemu można również przyznać nagrodę uznaniową za wykonywanie zadań służbowych o wysokiej odpowiedzialności albo zadań wykraczających poza zwykłe obowiązki służbowe.

1e. Warunkiem przyznania zapomogi żołnierzowi zawodowemu jest konieczność poniesienia wydatków pieniężnych spowodowanych zdarzeniem określonym ust. 1 pkt 2. Przy przyznawaniu zapomogi uwzględnia się okoliczności mające wpływ na sytuację materialną żołnierza zawodowego i jego rodziny.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, tryb przyznawania żołnierzom zawodowym nagród uznaniowych oraz zapomóg, a także zapomóg w sytuacjach, o których mowa w ust. 1–1ab, a także właściwe organy wojskowe wnioskujące o przyznanie oraz przyznające nagrody uznaniowe lub zapomogi, uwzględniając okoliczności uzasadniające przyznanie nagrody uznaniowej lub zapomogi, a także sprawność postępowania w tych sprawach.”;

50) w art. 86 ust. 15 otrzymuje brzmienie:

„15. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wysokość oraz sposób i tryb przyznawania należności, o których mowa w ust. 1, 2 i 7, terminy i tryb ich wypłacania i rozliczania, a także rodzaje wydatków, o których mowa w ust. 7 pkt 3,
- 2) tryb wypłaty żołnierzom zawodowym zaliczek na cele związane z finansowaniem kosztów podróży służbowych,
- 3) sposób dokumentowania poniesionych kosztów,
- 4) sposób obliczania czasu podróży służbowej oraz sposób obliczania należności za przeniesienia i podróże służbowe

– uwzględniając charakter zadań żołnierza zawodowego odbywającego podróż służbową lub przeniesionego lub skierowanego do pełnienia służby w innej miejscowości oraz zróżnicowanie kosztów utrzymania, potrzebę zapewnienia warunków do prawidłowego ich wykonywania oraz konieczność pokrycia zwiększonych kosztów utrzymania, jak również uwzględniając potrzebę uzależnienia wysokości należności od czasu trwania podróży i zwrotu rzeczywiście poniesionych wydatków, a także zapewniając sprawność postępowania w tych sprawach.”;

51) w art. 87 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz terminy i tryb wypłacania gratyfikacji urlopowej, uwzględniając sprawność postępowania w tych sprawach.”;

52) w art. 91 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość, tryb, terminy i sposób wypłacania należności, o których mowa w ust. 2, oraz jednostki wojskowe właściwe

w sprawie wypłacania tych należności, zapewniając, aby wysokość należności odpowiadała miesięcznym kosztom utrzymania żołnierza i wysokościom kosztów poniesionych przez żołnierza, a także kierując się potrzebą umożliwienia zwiększenia stypendium w razie poniesienia przez żołnierza dodatkowych kosztów, jak również uwzględniając sprawność postępowania w tych sprawach.”;

53) w art. 95 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy, w tym za dodatkowy urlop wypoczynkowy, niewykorzystany w roku zwolnienia ze służby oraz za lata poprzednie;”;

54) w art. 96:

a) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W razie zbiegu uprawnień przysługujących sędziemu sądu wojskowego przeniesionemu w stan spoczynku do świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 95 pkt 1, i uposażenia w stanie spoczynku, żołnierzowi przysługuje, według jego wyboru, tylko jedno z tych świadczeń.”;

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Wypłaty świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 95 pkt 1, zwrotu kosztów jednorazowego przejazdu żołnierza i członków jego rodziny oraz zwrotu kosztów przewozu urządzenia domowego do obranego przez żołnierza miejsca zamieszkania w kraju dokonuje wojskowy organ emerytalny właściwy dla adresu zameldowania żołnierza, a w razie braku adresu zameldowania, organ emerytalny właściwy dla adresu zameldowania żołnierza na pobyt czasowy.”;

c) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Wypłaty należności, o których mowa w ust. 7, dokonuje się na pisemny wniosek żołnierza zawodowego, na podstawie decyzji wojskowego organu emerytalnego właściwego dla adresu zameldowania żołnierza, a w razie braku adresu zameldowania, organ emerytalny właściwy dla adresu zameldowania żołnierza na pobyt czasowy.”;

55) po art. 97 dodaje się art. 97a w brzmieniu:

„Art. 97a. W przypadku wypowiedzenia przez żołnierza zawodowego stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej w okresie dwunastu miesięcy od dnia objęcia przez tego żołnierza zawodowego wyższego stanowiska służbowego albo stanowiska służbowego o tym samym stopniu etatowym, lecz z wyższą grupą uposażenia, podstawę

wymiaru należności, o których mowa w art. 94 oraz art. 95 pkt 1 i 2, ustala się, przyjmując uposażenie należne żołnierzowi na poprzednio zajmowanym stanowisku służbowym.”;

56) w art. 111 uchyla się pkt 6a i 6b;

57) w art. 120:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Były żołnierz zawodowy, który został zwolniony z zawodowej służby wojskowej wskutek ustalenia przez wojskową komisję lekarską niezdolności do pełnienia zawodowej służby wojskowej wskutek wypadku pozostającego w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej albo choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej albo który pełnił zawodową służbę wojskową co najmniej cztery lata, z wyjątkiem zwolnionego ze służby wojskowej z powodu, o którym mowa w art. 111 pkt 1 i 12–15, w okresie dwóch lat od dnia zwolnienia z zawodowej służby wojskowej, może korzystać, na terenie kraju, z pomocy w zakresie doradztwa zawodowego, przekwalifikowania i pośrednictwa pracy, udzielanej przez właściwe organy.”,

b) w ust. 3 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„Żołnierz zawodowy, za zgodą dowódcy jednostki wojskowej, może korzystać, na terenie kraju, z pomocy w zakresie:”,

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Do zgody, o której mowa w ust. 3, nie stosuje się art. 106 § 2–6 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.”,

d) w ust. 4b pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) po 9 latach służby wojskowej – 200%,”,

e) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, tryb korzystania z uprawnień, o których mowa w ust. 1–6, tryb dokonywania zwrotu kosztów, o których mowa w ust. 4, oraz właściwość organów w sprawach przyznawania pomocy. Rozporządzenie powinno zagwarantować odpowiednie przygotowanie uprawnionych do funkcjonowania na rynku pracy oraz prawidłowe wykorzystanie środków finansowych przeznaczanych na ten cel.”;

58) w art. 123 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, dane, które należy podać w świadectwie służby, tryb wydawania i prostowania tych świadectw, podmioty uprawnione do wydawania świadectwa i jego prostowania oraz tryb przyznawania odszkodowania z tytułu szkody wyrządzonej niewydaniem w terminie lub wydaniem niewłaściwego świadectwa służby, a także wzór świadectwa służby, uwzględniając sprawność postępowania w tych sprawach oraz to, że wzór powinien odpowiadać wzorom świadectw pracy i służby dla innych grup zawodowych.”;

59) w art. 126 ust. 2–4 otrzymują brzmienie:

„2. Pierwszeństwo przyjęcia do szkół podoficerskich mają szeregowi zawodowi, którzy posiadają co najmniej bardzo dobrą ogólną ocenę w ostatniej opinii służbowej.

3. Szeregowych zawodowych kształconych w szkołach podoficerskich oraz szeregowych zawodowych i podoficerów zawodowych odbywających szkolenie w uczelni wojskowej nie powołuje się do służby kandydackiej.

4. Osoby, o których mowa w ust. 1, wnoszą opłaty z tytułu udziału w egzaminach wstępnych do uczelni wojskowych i szkół podoficerskich. Szeregowi zawodowi wnoszą opłaty z tytułu udziału w egzaminach wstępnych do uczelni wojskowych.”;

60) w art. 127 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) oficerów zawodowych – uczelnie wojskowe, a w przypadku osoby, o której mowa w art. 124a ust. 1 pkt 2, uczelnia niewojskowa wspólnie z uczelnią wojskową;”;

61) po art. 128 dodaje się art. 128a w brzmieniu:

„Art. 128a. 1. Osoba ubiegająca się o powołanie do służby kandydackiej składa wniosek o powołanie do służby kandydackiej zawierający kwestionariusz osobowy oraz poddawana jest postępowaniu rekrutacyjnemu.

2. Postępowanie rekrutacyjne obejmuje egzamin wstępny, rozmowę kwalifikacyjną oraz analizę ocen uzyskanych przez osobę ubiegającą się o powołanie do służby kandydackiej na świadectwie ukończenia szkoły.

3. Powołanie do służby kandydackiej następuje w zależności od wyników uzyskanych w postępowaniu rekrutacyjnym.”;

62) art. 132 otrzymuje brzmienie:

„Art. 132. Do żołnierzy pełniących służbę kandydacką stosuje się odpowiednio przepisy art. 5 ust. 1–7, art. 8, art. 8a, art. 18, art. 50a ust. 1–5, art. 51, art. 54, art. 56 ust. 1–4, art. 57, art. 59 ust. 1 i 2, art. 60a, art. 60b, art. 67 ust. 1–6, art. 67a ust. 1, art. 67b ust. 1, art. 67c, art. 70 ust. 1–3, art. 105, art. 106, art. 107 ust. 1–3, art. 108

ust. 1–3 i art. 108a–110 oraz przepisy wydane na podstawie art. 5 ust. 8, art. 50a ust. 6, art. 56 ust. 5, art. 59 ust. 3, art. 67 ust. 7, art. 67a ust. 2, art. 67b ust. 2, art. 70 ust. 4, art. 107 ust. 4 i art. 108 ust. 4.”;

63) po art. 132 dodaje się art. 132a i 132b w brzmieniu:

„Art. 132a. 1. Żołnierzy pełniących służbę kandydacką obejmuje się ewidencją wojskową prowadzoną przez dyrektora departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr i dowódcę jednostki wojskowej, w której żołnierz pełni służbę kandydacką, oraz wojskowego komendanta uzupełnień.

2. W ewidencji, o której mowa w ust. 1, ujmuje się dane osobowe żołnierza pełniącego służbę kandydacką oraz dane dotyczące przebiegu służby kandydackiej, stanu zdrowia, wykształcenia, kwalifikacji, stanu cywilnego i rodzinnego, wyróżnień, a także orzeczeń wydanych w stosunku do żołnierza w postępowaniu sądowym, administracyjnym lub dyscyplinarnym.

3. Dane osobowe, o których mowa w ust. 2, obejmują: nazwisko i imiona, nazwisko rodowe, nazwisko i imiona poprzednie, imiona rodziców, nazwiska rodowe rodziców, imię i nazwisko małżonka oraz jego nazwisko rodowe, imiona dzieci, płeć, datę i miejsce urodzenia, obywatelstwo, numer PESEL, stopień wojskowy, adres zameldowania, adres zamieszkania oraz rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości.

4. Ewidencja, o której mowa w ust. 1, jest prowadzona w formie teczki akt personalnych i karty ewidencyjnej oraz może być prowadzona w formie elektronicznej.

5. Do przetwarzania przez organy wymienione w ust. 1 danych, o których mowa w ust. 2, do celów związanych z przebiegiem służby kandydackiej nie stosuje się przepisów rozdziału 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.⁵⁾).

6. W przypadku zniszczenia lub zaginięcia ewidencji wojskowej podlega ona odtworzeniu.

7. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, zakres i sposób prowadzenia ewidencji wojskowej kandydatów na żołnierzy zawodowych oraz sposób jej odtwarzania w przypadku zniszczenia lub zaginięcia, a także wzory dokumentów ewidencyjnych, uwzględniając sposób dokonywania wpisów oraz wymogi dotyczące

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 25, poz. 219 i Nr 33, poz. 285, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, z 2007 r. Nr 165, poz. 1170 i Nr 176, poz. 1238, z 2010 r. Nr 41, poz. 233, Nr 182, poz. 1228 i Nr 229, poz. 1497 oraz z 2011 r. Nr 230, poz. 1371.

ochrony danych osobowych żołnierzy pełniących służbę kandydacką objętych ewidencją wojskową.

Art. 132b. 1. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, tryb kierowania żołnierzy pełniących służbę kandydacką na studia lub naukę do szkoły wojskowej w kraju lub za granicą oraz tryb odwołania i organy właściwe w tych sprawach, a także sposób ustalania kosztów związanych z pobieraniem nauki przez żołnierza pełniącego służbę kandydacką, tryb zwrotu tych kosztów oraz wzór umowy, o której mowa w art. 54 ust. 1.

2. Rozporządzenie powinno uwzględnić formy nauki, na którą żołnierz pełniący służbę kandydacką może być skierowany, a przy ustalaniu kosztów na utrzymanie i naukę, które podlegają zwrotowi, należy uwzględnić koszty zakwaterowania, wyżywienia, umundurowania i nauki oraz dojazdu do miejsca jej pobierania, a także czesnego i stypendium.”;

64) w art. 134:

a) w ust. 1:

– pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) skreślenia z listy studentów lub niespełnienia wymogów określonych w regulaminie nauki lub studiów;”;

– po pkt 8a dodaje się pkt 8b i 8c w brzmieniu:

„8b) niepowołania do zawodowej służby wojskowej;

8c) nieobecności w służbie jednorazowo przez okres trzech dni roboczych, która nie została usprawiedliwiona;”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zwolnienie ze służby kandydackiej w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 4, 8b, 8c i 9, następuje odpowiednio decyzją rektora-komendanta uczelni wojskowej, komendanta szkoły podoficerskiej lub komendanta ośrodka szkolenia.”;

c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:

„4a. Zwolnienie ze służby kandydackiej w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 3 i 5–8a, następuje z mocy prawa z dniem uprawomocnienia się odpowiedniego orzeczenia lub z dniem, w którym decyzja stała się ostateczna, albo z dniem zaistnienia okoliczności stanowiącej podstawę zwolnienia żołnierza ze służby kandydackiej.

4b. W przypadkach, o których mowa w ust. 4a, odpowiednio rektor-komendant uczelni wojskowej, komendant szkoły podoficerskiej lub komendant ośrodka szkolenia, w której żołnierz pełni służbę, stwierdza fakt zwolnienia żołnierza ze służby kandydackiej rozkazem personalnym, wydanym do celów ewidencyjnych.”;

65) art. 134a otrzymuje brzmienie:

„Art. 134a. 1. W przypadku zwolnienia żołnierza ze służby kandydackiej na podstawie art. 134 ust. 1 pkt 4 i 9 zwalnia się go z obowiązku zwrotu kosztów, o których mowa w art. 124 ust. 6, w przypadku powołania do zawodowej służby wojskowej lub pełnienia czynnej służby wojskowej na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, a w przypadku wykonywania obowiązków w ramach Narodowych Sił Rezerwowych przez okres dwa razy dłuższy niż okres pełnienia służby kandydackiej, za który nalicza się koszty.

2. W przypadku zwolnienia żołnierza ze służby kandydackiej na podstawie art. 134 ust. 1 pkt 4 i 9 w pierwszym roku studiów w uczelni wojskowej zwalnia się go z obowiązku zwrotu kosztów, o których mowa w art. 124 ust. 6.”;

66) w art. 137 w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) przebieg służby kandydackiej, warunki i tryb opiniowania żołnierzy pełniących służbę kandydacką, w tym wzór arkusza opinii, ich uprawnienia inne niż określone w ustawie oraz tryb postępowania związany ze zwalnianiem ze służby kandydackiej.”;

67) po art. 137 dodaje się rozdział 8a w brzmieniu:

„ROZDZIAŁ 8A

Umundurowanie i wyekwipowanie, uzbrojenie, karty i tabliczki tożsamości żołnierzy zawodowych i żołnierzy pełniących służbę kandydacką

Art. 137a. 1. Żołnierze zawodowi i żołnierze pełniący służbę kandydacką w czasie wykonywania zadań służbowych są obowiązani do noszenia przepisowego umundurowania, odznak i oznak wojskowych.

2. W określonych przypadkach żołnierze zawodowi i żołnierze pełniący służbę kandydacką w czasie wykonywania zadań służbowych są zwolnieni od obowiązku noszenia umundurowania i oznak wojskowych.

3. W przypadkach określonych przez dowódcę jednostki wojskowej, w której żołnierz zawodowy jest wyznaczony na stanowisko służbowe, jest on obowiązany do noszenia uzbrojenia lub orderów i odznaczeń. Przepis stosuje się odpowiednio do żołnierzy pełniących służbę kandydacką.

4. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje, zestawy i wzory umundurowania, a także okoliczności i sposób noszenia umundurowania oraz oznak wojskowych;
- 2) warunki, okoliczności i sposób noszenia uzbrojenia;
- 3) przypadki, w których żołnierze zawodowi i żołnierze pełniący służbę kandydacką są zwolnieni od obowiązku noszenia umundurowania i oznak wojskowych w czasie wykonywania zadań służbowych;
- 4) warunki i sposób noszenia orderów, odznaczeń i odznak.

5. Rozporządzenie powinno zapewnić, aby rodzaje, zestawy i wzory umundurowania były praktyczne i estetyczne, umożliwiały wykorzystywanie umundurowania w różnych warunkach klimatycznych i pogodowych, uwzględniały poszczególne rodzaje wojsk i służb oraz płeć żołnierza. Ponadto rozporządzenie powinno także mieć na uwadze okoliczności, w jakich wykonywane są zadania służbowe, charakter wykonywanych zadań oraz miejsce pełnienia służby.

Art. 137b. 1. Żołnierze zawodowi i żołnierze pełniący służbę kandydacką otrzymują umundurowanie i wyekwipowanie, uzbrojenie oraz, w określonych przypadkach, wyżywienie albo równoważnik pieniężny w zamian za te należności.

2. Żołnierze zawodowi i żołnierze pełniący służbę kandydacką otrzymują umundurowanie i wyekwipowanie:

- 1) na własność:
 - a) z chwilą wydania albo
 - b) po upływie okresu używalności;
- 2) do bezpłatnego korzystania na czas wykonywania określonych czynności służbowych.

3. Równoważnik pieniężny przysługujący żołnierzowi zawodowemu i żołnierzowi pełniącemu służbę kandydacką w zamian za umundurowanie i wyekwipowanie, niewydane w naturze, może podlegać zmniejszeniu lub można wstrzymać jego wypłatę.

4. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki oraz normy umundurowania i wyekwipowania żołnierzy zawodowych i żołnierzy pełniących służbę kandydacką, w tym ubiory cywilne żołnierzy zawodowych, możliwość stosowania zamienników oraz przypadki, w których można dokonywać zmian tych norm, przedmioty umundurowania i wyekwipowania, które przechodzą na własność żołnierzy z chwilą wydania, okresy używalności, po upływie których umundurowanie i wyekwipowanie przechodzi na własność, przedmioty umundurowania i wyekwipowania, które żołnierze otrzymują do bezpłatnego korzystania na czas wykonywania określonych czynności służbowych, a także organy wojskowe właściwe w tych sprawach;
- 2) rodzaje i normy uzbrojenia żołnierzy zawodowych i żołnierzy pełniących służbę kandydacką;
- 3) przypadki, w których żołnierzom zawodowym i żołnierzom pełniącym służbę kandydacką przysługuje bezpłatne wyżywienie, oraz normy tego wyżywienia.

5. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 4, powinno uwzględnić specyfikę umundurowania poszczególnych rodzajów wojsk i służb oraz charakter wykonywania zadań służbowych. Rozporządzenie, określając szczegółowe warunki oraz normy umundurowania i wyekwipowania, uzbrojenia, a także wyżywienia, powinno uwzględnić w szczególności zróżnicowanie tych norm w zależności od charakteru wykonywania zadań służbowych oraz krąg żołnierzy zawodowych i żołnierzy pełniących służbę kandydacką uprawnionych do bezpłatnego wyżywienia.

6. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wysokość równoważników pieniężnych przysługujących żołnierzom zawodowym i żołnierzom pełniącym służbę kandydacką w zamian za umundurowanie i wyekwipowanie, niewydane w naturze, w tym za czyszczenie umundurowania i wyekwipowania oraz wykonywanie haftów dla żołnierzy zawodowych, przypadki i tryb otrzymywania, zmniejszania, wstrzymywania i wznawiania wypłaty tych równoważników, warunki, tryb i terminy ich wypłacania, a także organy właściwe w tych sprawach;
- 2) przypadki otrzymywania oraz warunki, tryb i terminy wypłaty równoważników pieniężnych przysługujących żołnierzom zawodowym i żołnierzom pełniącym służbę kandydacką w zamian za bezpłatne wyżywienie, niewydane w naturze, sposób ustalania ich wysokości, a także organy właściwe w tych sprawach.

7. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 6, powinno uwzględnić rodzaje umundurowania i wyekwipowania żołnierzy zawodowych i żołnierzy pełniących służbę kandydacką, którym ono przysługuje, jak również okoliczność, że wykonywanie (uzupełnienie) haftów dla żołnierzy zawodowych pozostaje w związku z mianowaniem na wyższy stopień wojskowy. Rozporządzenie powinno uregulować tryb postępowania w stosunku do żołnierzy zawodowych i żołnierzy pełniących służbę kandydacką, którzy nie wykorzystują równoważnika zgodnie z jego przeznaczeniem. Określając zagadnienia związane z równoważnikami pieniężnymi przysługującymi w zamian za bezpłatne wyżywienie, rozporządzenie powinno uwzględnić charakter i warunki wykonywania przez żołnierzy zawodowych i żołnierzy pełniących służbę kandydacką zadań służbowych.

Art. 137c. 1. Żołnierzom zawodowym i żołnierzom pełniącym służbę kandydacką wydaje się karty i tabliczki tożsamości.

2. Karty tożsamości wydawane żołnierzom zawodowym i żołnierzom pełniącym służbę kandydacką wyjeżdżającym w celach służbowych za granicę stanowią również dowód tożsamości, o którym mowa w art. III ust. 2 lit. a Umowy między Państwami – Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego dotyczącej statusu ich sił zbrojnych, sporządzonej w Londynie dnia 19 czerwca 1951 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 21, poz. 257 oraz z 2008 r. Nr 170, poz. 1052).

3. Zasady wydawania żołnierzom zawodowym i żołnierzom pełniącym służbę kandydacką tabliczek tożsamości określają przepisy Konwencji o ochronie ofiar wojny, podpisanych w Genewie dnia 12 sierpnia 1949 r. (Dz. U. z 1956 r. Nr 38, poz. 171, z 1992 r. Nr 41, poz. 175, z 2007 r. Nr 85, poz. 570 oraz z 2010 r. Nr 70, poz. 447).

4. Żołnierzom zawodowym i żołnierzom pełniącym służbę kandydacką wyjeżdżającym w celach służbowych za granicę wydaje się również indywidualny lub zbiorowy rozkaz wyjazdu.

5. W kartach tożsamości wydawanych żołnierzom zawodowym i żołnierzom pełniącym służbę kandydacką zamieszcza się:

- 1) nazwisko i imię (imiona);
- 2) datę urodzenia;
- 3) stopień wojskowy i oznaczenie wojskowego dokumentu osobistego;
- 4) numer PESEL;
- 5) rodzaj służby wojskowej;

- 6) grupę krwi;
- 7) fotografię i podpis żołnierza;
- 8) suchy odcisk pieczęci organu wystawiającego;
- 9) nazwę państwa wystawiającego;
- 10) serię i numer;
- 11) elementy zabezpieczające.

6. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje oraz wzory kart i tabliczek tożsamości wydawanych żołnierzom zawodowym i żołnierzom pełniącym służbę kandydacką, organy właściwe do ich wydawania i ewidencjonowania, doręczania i postępowania w razie zniszczenia lub utraty, tryb ich wydawania i postępowania w razie ich zniszczenia lub utraty oraz wzór rozkazu wyjazdu, mając na względzie przeznaczenie kart i tabliczek tożsamości oraz sposób ich wykorzystania, jak również biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia sprawności postępowania.”;

68) w art. 142 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb wyznaczania żołnierzy zawodowych do służby poza Siłami Zbrojnymi w razie ogłoszenia mobilizacji, ogłoszenia stanu wojennego i w czasie wojny, jednostki organizacyjne i stanowiska służbowe poza Siłami Zbrojnymi, w których żołnierze mogą pełnić zawodową służbę wojskową, oraz uprawnienia żołnierzy pełniących służbę w tych jednostkach, uwzględniając zadania wykonywane przez te jednostki w razie ogłoszenia mobilizacji, stanu wojennego i czasu wojny, a także zakres ich współdziałania z Siłami Zbrojnymi.”;

69) uchyla się art. 176;

70) uchyla się art. 179.

Art. 2. W ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2012 r. poz. 461, z późn. zm.⁶⁾) w art. 74 ust. 2 i 2a otrzymują brzmienie:

„2. Stopniami wojskowymi są następujące stopnie, z zastrzeżeniem ust. 2a:

- 1) szeregowych:
 - a) szeregowy,
 - b) starszy szeregowy;

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 1101, 1407 i 1445.

- 2) podoficerskie:
 - a) podoficerów młodszych:
 - kapral,
 - starszy kapral,
 - plutonowy,
 - b) podoficerów:
 - sierżant,
 - starszy sierżant,
 - młodszy chorąży,
 - c) podoficerów starszych:
 - chorąży,
 - starszy chorąży,
 - starszy chorąży sztabowy;
- 3) oficerskie:
 - a) oficerów młodszych:
 - podporucznik,
 - porucznik,
 - kapitan,
 - b) oficerów starszych:
 - major,
 - podpułkownik,
 - pułkownik,
 - c) generalskie:
 - generał brygady,
 - generał dywizji,
 - generał broni,
 - generał.

2a. W Marynarce Wojennej stopniami wojskowymi są stopnie:

- 1) szeregowych:
 - a) marynarz,
 - b) starszy marynarz;
- 2) podoficerskie:
 - a) podoficerów młodszych:

- mat,
 - starszy mat,
 - bosmanmat,
 - b) podoficerów:
 - bosman,
 - starszy bosman,
 - młodszy chorąży marynarki,
 - c) podoficerów starszych:
 - chorąży marynarki,
 - starszy chorąży marynarki,
 - starszy chorąży sztabowy marynarki;
- 3) oficerskie:
- a) oficerów młodszych:
 - podporucznik marynarki,
 - porucznik marynarki,
 - kapitan marynarki,
 - b) oficerów starszych:
 - komandor podporucznik,
 - komandor porucznik,
 - komandor,
 - c) admirałskie:
 - kontradmirał,
 - wiceadmirał,
 - admirał floty,
 - admirał.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy niezawodowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 693, z późn. zm.⁷⁾) w art. 31a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku zbiegu prawa do dodatku, o którym mowa w ust. 1, i do dodatku za długoletnią służbę wojskową, o którym mowa w art. 80 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 166, poz. 1363 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1609 i Nr 179, poz. 1750, z 2005 r. Nr 122, poz. 1025, z 2007 r. Nr 176, poz. 1242, z 2008 r. Nr 208, poz. 1308, z 2009 r. Nr 161, poz. 1278, z 2010 r. Nr 113, poz. 745 oraz z 2011 r. Nr 22, poz. 114.

11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, żołnierzom rezerwy uprawnionym do tych dodatków przysługuje tylko jeden wyższy dodatek.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66, z późn. zm.⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podstawę wymiaru emerytury lub renty inwalidzkiej stanowi uposażenie należne żołnierzowi zawodowemu w ostatnim miesiącu pełnienia zawodowej służby wojskowej, z zastrzeżeniem ust. 1a–3 oraz art. 32b.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Podstawę wymiaru emerytury lub renty inwalidzkiej w przypadku żołnierzy, którzy nie otrzymują uposażenia, o którym mowa w ust. 1, albo otrzymują je w niepełnej wysokości stanowi pełna kwota uposażenia należnego żołnierzowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym z uwzględnieniem zmian mających wpływ na prawo do uposażenia lub jego wysokości powstałych w okresie, w którym żołnierz otrzymywał uposażenie lub otrzymywał je w niepełnej wysokości.”;

2) w art. 18f ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury nie stosuje się przepisu art. 80 ust. 9 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.”;

3) w art. 32b ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku ponownego powołania emeryta do zawodowej służby wojskowej i pełnienia tej służby nieprzerwanie przez okres co najmniej 12 miesięcy, na wniosek emeryta ustala się nową podstawę wymiaru emerytury, w sposób określony odpowiednio w art. 5 ust. 1 i 1a albo w art. 18f.”.

Art. 5. Sprawy wszczęte, lecz niezakończone ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie ustawy, prowadzi się według przepisów dotychczasowych.

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1264 i Nr 191, poz. 1954, z 2005 r. Nr 10, poz. 65 i Nr 130, poz. 1085, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, z 2007 r. Nr 82, poz. 559, z 2008 r. Nr 208, poz. 1308, z 2009 r. Nr 24, poz. 145, Nr 79, poz. 669, Nr 95, poz. 785 i Nr 161, poz. 1278, z 2010 r. Nr 27, poz. 141, Nr 36, poz. 204, Nr 113, poz. 745 i Nr 167, poz. 1130 oraz z 2012 r. poz. 664 i 1529.

Art. 6. 1. Oficera zawodowego, który w dniu wejścia w życie ustawy spełniał według dotychczasowych przepisów wymagania do zajmowania stanowiska służbowego o określonym stopniu etatowym, uważa się za spełniającego warunki do wyznaczenia na to samo lub równorzędne stanowisko służbowe.

2. Rektorzy uczelni wojskowych, za zgodą Ministra Obrony Narodowej, wobec słuchaczy uczelni, którzy rozpoczęli studia przed dniem wejścia w życie ustawy, dostosują odpowiednio program nauczania oraz okres nauki do spełnienia wymogu określonego w art. 11 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w przypadku gdy obowiązujący w tych szkołach program nauczania nie przewidywał uzyskania przez nich tytułu zawodowego magistra (równorzędnego).

3. Absolwentów uczelni wojskowych, którzy rozpoczęli studia przed dniem wejścia w życie ustawy, w przypadku gdy obowiązujący w tych szkołach program nauczania nie przewidywał uzyskania przez nich tytułu zawodowego magistra (równorzędnego), mianuje się na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki) i wyznacza na stanowisko służbowe mimo niespełniania wymogów w zakresie wykształcenia.

Art. 7. 1. Podoficera zawodowego, który w dniu wejścia w życie ustawy zajmuje stanowisko służbowe zaszeregowane do niższego stopnia etatowego niż posiadany przez niego stopień wojskowy, można wyznaczyć na stanowisko służbowe:

- 1) zaszeregowane do stopnia wojskowego odpowiadającego posiadanemu stopniowi wojskowemu;
- 2) zaszeregowane do bezpośrednio wyższego stopnia wojskowego od posiadanego stopnia wojskowego, jeżeli od mianowania na stopień wojskowy minęły co najmniej trzy lata oraz posiada on ogólną ocenę bardzo dobrą w ostatniej opinii służbowej;
- 3) równorzędne z dotychczas zajmowanym stanowiskiem służbowym zaszeregowane do najwyższego stopnia w ramach podoficerów młodszych, podoficerów i podoficerów starszych, w przypadku braku możliwości wyznaczenia na stanowisko w sposób określony w pkt 1 i 2.

2. W przypadku, o których mowa w ust. 1 pkt 3, zgoda żołnierza nie jest wymagana.

Art. 8. Podoficera zawodowego i szeregowego zawodowego, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy posiadali ogólną ocenę bardzo dobrą w ostatniej opinii służbowej i nie byli opiniowani na zasadach określonych w ustawie, o której mowa w art. 1, uważa się

za spełniających wymagania określone w art. 29 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 9. Żołnierz zawodowy, który do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy spełniał warunki uprawniające do przywrócenia dodatku uzasadnionego szczególnymi warunkami lub właściwościami pełnienia służby, otrzymuje ten dodatek w ostatnim miesiącu pełnienia zawodowej służby wojskowej na zasadach obowiązujących do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. W razie zbiegu uprawnień do tego dodatku i do dodatku specjalnego, żołnierzowi przyznaje się tylko jeden wyższy dodatek.

Art. 10. 1. Podoficera zawodowego posiadającego stopień wojskowy zachowany na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy mianuje się:

- 1) starszego plutonowego (starszego bosmanmata) – na stopień sierżanta (bosmana);
- 2) sierżanta sztabowego (bosmana sztabowego), starszego sierżanta sztabowego (starszego bosmana sztabowego) – na stopień młodszego chorążego (młodszego chorążego marynarki);
- 3) młodszego chorążego sztabowego (młodszego chorążego sztabowego marynarki) i chorążego sztabowego (chorążego sztabowego marynarki) – na stopień wojskowy starszego chorążego sztabowego (starszego chorążego sztabowego marynarki wojennej).

2. Rozkaz o mianowaniu podoficera, o którym mowa w ust. 1, wydaje dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr.

Art. 11. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 5a ust. 7, art. 24 ust. 8, art. 26 ust. 18, art. 46 ust. 1, art. 50 ust. 3, art. 55 ust. 1, art. 64 ust. 1, art. 66 ust. 2 i 3, art. 68 ust. 8 i 9, art. 80 ust. 6 i 7, art. 83 ust. 6, art. 84 ust. 3, art. 86 ust. 15, art. 87 ust. 6, art. 91 ust. 4, art. 120 ust. 7, art. 123 ust. 4 oraz art. 137 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 5a ust. 7, art. 24 ust. 8, art. 26 ust. 18, art. 46 ust. 1, art. 55 ust. 1, art. 64 ust. 1, art. 68 ust. 8, art. 80 ust. 10 i 11, art. 83 ust. 6, art. 84 ust. 3, art. 86 ust. 15, art. 87 ust. 6, art. 91 ust. 4, art. 120 ust. 7, art. 123 ust. 4, art. 137 ust. 1, art. 137a ust. 4, art. 137b ust. 4 i 6 oraz art. 137c ust. 6 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 5 ust. 8 i 9 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych

wydanych na podstawie art. 5 ust. 8 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 12. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 1 lit. a, pkt 4 lit. a tiret pierwsze – tiret trzecie, pkt 8, pkt 9 lit. b, pkt 20, pkt 22 lit. a, pkt 24, art. 2 i art. 7 ust. 1 pkt 3, które wchodzi w życie po upływie sześciu miesięcy od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

I. Potrzeba i cel uchwalenia projektowanej ustawy

Funkcjonujące przepisy ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 593, z późn. zm.), zwanej dalej „wojskową ustawą pragmatyczną”, w zakresie powoływania do zawodowej służby wojskowej, przebiegu tej służby, podstawowych uprawnień i obowiązków służbowych żołnierzy zawodowych, otrzymywania uposażenia i innych należności pieniężnych przez żołnierzy zawodowych, zwalniania z zawodowej służby wojskowej oraz przebiegu służby wojskowej kandydatów na żołnierzy zawodowych wymagają dostosowania ich do aktualnych potrzeb służby wojskowej. Praktyczne doświadczenia wynikające w głównej mierze z nowych realiów, w których znalazły się Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej, związanych z ich pełnym uzawodowieniem oraz gruntowna przebudowa ich struktur organizacyjnych, wskazują na potrzebę nowelizacji obowiązujących rozwiązań wojskowej ustawy pragmatycznej dotyczących niektórych aspektów pełnienia zawodowej służby wojskowej.

Projektowane rozwiązania, wpisujące się w oczekiwania zarówno dowódców poszczególnych szczebli kierowania i dowodzenia Siłami Zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej, jak i żołnierzy zawodowych, mają służyć stabilizacji służby wojskowej i zatrzymaniu żołnierzy w służbie zawodowej.

II. Zakres proponowanych zmian

Przewidywane zmiany w przepisach wojskowej ustawy pragmatycznej obejmują:

- 1) usprawnienie systemu rozwoju służbowego i wykorzystania zasobów osobowych żołnierzy zawodowych przez umożliwienie zaszeregowywania stanowisk służbowych oficerów młodszych i szeregowych do dwóch stopni wojskowych, a podoficerów do trzech stopni wojskowych

W przypadku stanowisk służbowych oficerów młodszych zakłada się zaliczenie tych stanowisk do dwóch stopni wojskowych (tzw. widełki). Żołnierz zawodowy wyznaczony na takie stanowisko będzie mógł pełnić na nim służbę przez

dłuższy okres bez konieczności przenoszenia go na inne stanowisko. Po trzech latach służby na takim stanowisku, po uzyskaniu przez oficera młodszego wzorowej lub bardzo dobrej ogólnej oceny w ostatniej opinii służbowej, będzie istniała możliwość zmiany zaszeregowania oficera do wyższego stopnia wojskowego i wyższej grupy uposażenia. Zmiany zaszeregowania dokonywał będzie organ uprawniony do wyznaczenia żołnierza na określone stanowisko służbowe, w drodze decyzji. Zmiana zaszeregowania dawała będzie podstawę do mianowania oficera na kolejny stopień wojskowy bez zmiany stanowiska służbowego. Przewiduje się również, że w sytuacjach szczególnych, uzasadnionych potrzebami Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, okres służby na stanowisku służbowym w określonym stopniu wojskowym uprawniający do zmiany zaszeregowania będzie mógł zostać skrócony, nie mniej jednak niż do dwóch lat.

W przypadku podoficerów proponuje się zaliczanie stanowisk podoficerów do trzech stopni etatowych, w których będą określane po trzy stopnie wojskowe, tj.:

- podoficerów młodszych: kapral, starszy kapral, plutonowy,
- podoficerów: sierżant, starszy sierżant, młodszy chorąży,
- podoficerów starszych: chorąży, starszy chorąży, starszy chorąży sztabowy.

Powyższe rozwiązanie pozwoli na efektywniejsze prowadzenie polityki kadrowej w tym korpusie kadry zawodowej. Ponadto stanowić będzie instrument do uzyskania tożsamości posiadanego przez podoficera stopnia wojskowego ze stopniem etatowym zajmowanego przez niego stanowiska służbowego. Umożliwi to również mianowanie podoficerów na wyższe stopnie wojskowe bez potrzeby zmiany przez nich zajmowanych stanowisk służbowych. Zwiększy również możliwość powoływania do zawodowej służby wojskowej podoficerów rezerwy.

Spełnienie przez żołnierza określonych przesłanek (okres zajmowania dotychczasowego stanowiska; okres służby na stanowisku służbowym w posiadanym stopniu wojskowym; ogólna ocena wzorowa lub bardzo dobra w ostatniej opinii służbowej) będzie dawało możliwość zmiany zaszeregowania podoficera do wyższego stopnia wojskowego i grupy uposażenia. Zmiany zaszeregowania dokonywał będzie organ uprawniony do wyznaczenia

podoficera na stanowisko służbowe decyzją. Zakłada się, że zmiana zaszeregowania będzie mogła nastąpić dopiero po trzech latach służby na stanowisku w określonym stopniu wojskowym, jednakże w szczególnych przypadkach, uzasadnionych potrzebami Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, okres ten będzie mógł zostać skrócony, nie mniej jednak niż do dwóch lat.

W przypadku stanowisk służbowych szeregowych proponuje się zaliczenie tych stanowisk do dwóch stopni wojskowych.

Zakłada się, że zmiana zaszeregowania szeregowego zawodowego do wyższego stopnia wojskowego i grupy uposażenia będzie mogła następować po co najmniej pięciu latach służby na stanowisku służbowym w posiadanym stopniu wojskowym, uzyskaniu ogólnej oceny wzorowej lub bardzo dobrej w ostatniej opinii służbowej. W sytuacjach szczególnych, jeżeli będą przemawiały za tym potrzeby Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, okres służby na stanowisku służbowym w posiadanym stopniu wojskowym może być krótszy, nie mniej jednak niż trzy lata.

Minister Obrony Narodowej będzie corocznie określał limity awansowe dla żołnierzy, których stanowiska są zaszeregowane do kilku stopni etatowych. Zmiana zaszeregowania będzie mogła nastąpić w ramach określonego limitu awansowego. Celem tego rozwiązania jest kontrola funduszu uposażeń żołnierzy zawodowych.

Projektowane zmiany zostały ujęte w art. 1 pkt 1 lit. a, pkt 4, 8, 9, 24 i 25 oraz art. 2 projektu ustawy.

- 2) wprowadzenie możliwości wyznaczania na niższe stanowiska służbowe żołnierzy zawodowych – za ich zgodą – w przypadku likwidacji lub zmiany dotychczas zajmowanych przez nich stanowisk służbowych

Obowiązujące rozwiązania wojskowej ustawy pragmatycznej nie przewidują możliwości wyznaczania żołnierzy zawodowych na niższe stanowiska służbowe. Doświadczenia w tym zakresie wskazują na potrzebę wprowadzenia norm umożliwiających wyznaczanie żołnierzy zawodowych na niższe stanowiska służbowe w szczególności, gdy w wyniku zmian organizacyjnych likwidowane jest stanowisko zajmowane przez żołnierza zawodowego lub likwidowana jest

jednostka wojskowa, a brak jest możliwości wyznaczenia żołnierza na stanowisko odpowiadające posiadanemu przez żołnierza stopniowi wojskowemu.

Zakłada się, że wyznaczenie żołnierza zawodowego na niższe stanowisko służbowe będzie mogło nastąpić w przypadku zaistnienia przesłanek uzasadniających wypowiedzenie żołnierzowi zawodowemu stosunku służbowego przez organy, gdy jednostka wojskowa, w której żołnierz zawodowy pełni zawodową służbę wojskową, uległa rozformowaniu lub zmniejszył się jej stan etatowy w korpusie kadry zawodowej Sił Zbrojnych, w którym żołnierz pełni służbę, albo gdy uległo likwidacji stanowisko służbowe, które żołnierz zajmował, a brak jest możliwości wyznaczenia go na inne stanowisko odpowiadające jego kwalifikacjom zawodowym, za pisemną zgodą żołnierza zawodowego. Wyznaczenie na niższe stanowisko w tym trybie będzie również możliwe w odniesieniu do osób pełniących służbę w rezerwie kadrowej. Wyznaczenie takie będzie następowało na stanowisko służbowe zaszeregowane do stopnia etatowego bezpośrednio niższego od zajmowanego przez żołnierza zawodowego stanowiska (art. 1 pkt 20 i 25 projektu ustawy).

3) zniesienie kadencyjności u podoficerów i zmiana okresów trwania kadencji

Proponowane rozwiązania zakładają, że kadencyjność będzie instytucją funkcjonującą jedynie dla oficerów służby stałej. Oficerowie zawodowi będą mogli powtarzać kadencję na zajmowanych stanowiskach służbowych bez ograniczeń. Jednakże od tej zasady będą istniały wyjątki dotyczące stanowisk służbowych (tzw. prezydenckich):

- Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego,
- dowódców rodzajów Sił Zbrojnych,
- Dowódcy Operacyjnego Sił Zbrojnych,
- Szefa Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych.

Zmiany w obszarze kadencyjności przewidują również, że kadencja na stanowisku służbowym dla oficerów w służbie stałej trwała będzie od dwóch do trzech lat. Proponowane rozwiązania wpisują się w system corocznego opiniowania służbowego żołnierzy zawodowych oraz obowiązku corocznego

przeprowadzania oceny sytuacji kadrowej, których efektem będzie możliwość określenia żołnierzom ścieżek ich rozwoju zawodowego. Ponadto zaproponowane rozwiązanie będzie zwiększało stabilizację na stanowiskach.

W związku z wprowadzeniem dwuletniego okresu najkrótszej kadencji proponuje się jednoznacznie określić w ustawie, że w przypadku gdy okres do osiągnięcia przez żołnierza zawodowego wieku uzasadniającego zwolnienie żołnierza z zawodowej służby wojskowej wskutek osiągnięcia określonego wieku (art. 111 pkt 5 lub 111b ust. 2) jest krótszy niż dwa lata, można określić dla takiego żołnierza kadencję, której okres kończy się z dniem osiągnięcia przez niego określonego w ustawie wieku. Projektowane rozwiązanie wpisuje się w główny nurt zmian wojskowej ustawy pragmatycznej związany z „zatrzymaniem” żołnierzy w służbie (art. 1 pkt 23 projektu ustawy).

- 4) objęcie żołnierzy służby kontraktowej możliwością przenoszenia do rezerwy kadrowej

Obowiązujące zasady dotyczące przenoszenia żołnierzy do rezerwy kadrowej określają, że jest to instytucja przeznaczona dla żołnierzy służby stałej oraz żołnierzy służby kontraktowej korzystających z urlopu wychowawczego dłuższego niż 12 miesięcy. Proponuje się znieść ograniczenia, co do możliwości przenoszenia do rezerwy żołnierzy służby kontraktowej. Zakłada się, że projektowane rozwiązanie zwiększy efektywność wykorzystywania zasobów kadrowych, a także ułatwi planowanie rozwoju zawodowego żołnierzy zawodowych. Proponuje się, że żołnierze służby stałej, tak jak obecnie, będą mogli być przenoszeni do rezerwy kadrowej na okres do dwóch lat. Natomiast żołnierze służby kontraktowej będą mogli być przenoszeni do rezerwy kadrowej na okres do sześciu miesięcy. Jednakże żołnierze służby stałej i kontraktowej kierowani na studia lub naukę w kraju i za granicę, przenoszeni będą do rezerwy kadrowej na okres pobierania tej nauki (art. 1 pkt 14 i 15 projektu ustawy).

- 5) zmniejszenie liczby podstaw zwolnienia żołnierza z zawodowej służby wojskowej

Mając na uwadze dotychczasowe doświadczenia oraz zaproponowane zmiany w systemie opiniowania służbowego żołnierzy zawodowych, proponuje się dokonać zmianę w podstawach zwolnienia żołnierza z zawodowej służby

wojskowej. Zakłada się zniesienie dwóch przesłanek zwolnienia żołnierza z zawodowej służby wojskowej, tj. uzyskanie dwóch niedostatecznych ocen ze sprawdzianu sprawności fizycznej oraz niezłożenie w określonym terminie, po uprzednim wezwaniu, oświadczenia o stanie majątkowym.

Ocena ze sprawdzianu sprawności fizycznej jest jedną z częściowych ocen wyszkolenia wojskowego żołnierza zawodowego i tym samym nie powinna stanowić samodzielnej podstawy zwolnienia go z zawodowej służby wojskowej. Zakłada się, że niedostateczna ocena ze sprawdzianu sprawności fizycznej albo nieusprawiedliwiona nieobecność na takim sprawdzianie będzie powodowała obniżenie ogólnej oceny z opiniowania służbowego (przeprowadzanego corocznie) do oceny dostatecznej. Uzyskanie oceny dostatecznej, w myśl art. 112 ust. 1 pkt 4 wojskowej ustawy pragmatycznej, stanowi fakultatywną przesłankę zwolnienia żołnierza z zawodowej służby wojskowej. Natomiast niezłożenie oświadczenia majątkowego w odpowiednim terminie będzie rozpatrywane jako naruszenie przepisów dyscyplinarnych (art. 24 pkt 7 ustawy z dnia 9 października 2009 r. o dyscyplinie wojskowej – Dz. U. Nr 190, poz. 1474), gdzie jedną z kar dyscyplinarnych jest usunięcie z zawodowej służby wojskowej) (art. 1 pkt 56 projektu ustawy).

6) objęcie żołnierzy zawodowych urlopem ojcowskim

Dotychczasowe rozwiązania nie przewidywały przyznawania żołnierzom zawodowym urlopu ojcowskiego. Mając na uwadze ochronę macierzyństwa i rodzicielstwa, proponuje się przyznać żołnierzom zawodowym prawo do urlopu ojcowskiego udzielanego na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.). Podobne rozwiązania funkcjonują w pragmatykach służbowych innych służb mundurowych, np. art. 79 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687, z późn. zm.), czy art. 165 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 79, poz. 523, z późn. zm.) (art. 1 pkt 39 projektu ustawy).

7) wprowadzenie możliwości zwolnienia od zajęć służbowych żołnierzy zawodowych-lekarzy i lekarzy dentystów odbywających specjalizacje medyczne

Zakłada się wprowadzenie zwalniania żołnierza-lekarza lub lekarza dentystry uczestniczącego w specjalizacji medycznej od zajęć służbowych w jednostce wojskowej, na czas trwania zajęć w ramach tej specjalizacji. Propozycja ta ma na celu ujednoczenie niespójnej praktyki w tym zakresie stosowanej przez dowódców jednostek wojskowych. Szczegółowe warunki i tryb udzielania żołnierzom zawodowym zwolnienia od zajęć w związku z uczestnictwem w specjalizacji medycznej określi Minister Obrony Narodowej, w drodze rozporządzenia. Rozporządzenie powinno określać również, że żołnierza zawodowego odbywającego specjalizację, należy zwolnić od zajęć służbowych na czas jej odbywania, po przedstawieniu planu specjalizacji, w wymiarze piętnastu dni roboczych w każdym miesiącu odbywania specjalizacji (art. 1 pkt 36 lit. e i pkt 38 projektu ustawy).

- 8) odstąpienie od obligatoryjnego kierowania na komisje lekarskie żołnierzy zawodowych-kobiet, jeżeli zwolnienie lekarskie jest dłuższe niż 3 miesiące

Obecne rozwiązania nakładają na dowódcę jednostki wojskowej obowiązek, w każdym przypadku trzymiesięcznej absencji chorobowej, kierowania żołnierza zawodowego do komisji lekarskiej. Proponowane rozwiązanie zakłada wyłączenie tego obowiązku wobec żołnierzy-kobiet ciężarnych, które przebywają na zwolnieniu lekarskim dłużej niż trzy miesiące (art. 1 pkt 2 lit. b projektu ustawy).

- 9) doprecyzowanie przepisów pozwalających na powoływanie do zawodowej służby wojskowej z zachowaniem posiadanego stopnia innej służby mundurowej

Obecne brzmienie art. 17a w ust. 1 wojskowej ustawy pragmatycznej, jednoznacznie nie określa, do jakiej formy zawodowej służby wojskowej (kontraktowej czy stałej) może być powołana osoba posiadająca stopień policyjny, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Urzędu Ochrony Państwa. Wymienione wyżej osoby, zgodnie z proponowanym w projekcie brzmieniem art. 17a ust. 1, będą – jako zasada – powoływane do służby kontraktowej. Wyjątkowo, za zgodą Ministra Obrony

Narodowej, osoba posiadająca stopień innej służby będzie mogła zostać powołana bezpośrednio do służby stałej (art. 1 pkt 13 projektu ustawy).

10) uporządkowanie stopni etatowych i grup uposażenia żołnierzy-radców prawnych

W związku z pojawiającymi się rozbieżnościami interpretacyjnymi dotyczącymi uposażeń żołnierzy-radców prawnych między ustawą o radcach prawnych a wojskową ustawą pragmatyczną, istnieje potrzeba doprowadzenia do spójności tych aktów prawnych w tym zakresie. Istota problemu polega na tym, że sądy przyznają radcom prawnym pełniącym służbę w jednostkach wojskowych, w których nie występuje stanowisko głównego specjalisty, niezależnie od ich stopnia wojskowego, uposażenie głównego specjalisty w komórce organizacyjnej Ministerstwa Obrony Narodowej (przewidziane dla pułkownika, w grupie 16A). Proponuje się, że w przypadku gdy w etacie jednostki wojskowej nie występuje stanowisko głównego specjalisty, stanowisko służbowe radcy prawnego, o którym mowa w art. 22⁴ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65, z późn. zm.), zaszeregowywane będzie do stanowiska służbowego o stopniu etatowym o jeden stopień niższym od stanowiska zastępcy dowódcy tej jednostki w najwyższej grupie uposażenia przewidzianej dla tego stopnia, nie wyżej jednak niż uposażenie głównego specjalisty w komórce organizacyjnej Ministerstwa Obrony Narodowej (art. 1 pkt 46 projektu ustawy).

11) ujęcie w ustawie kwestii finansowania z budżetu resortu obrony narodowej uposażeń i innych należności finansowych żołnierzy zawodowych pełniących służbę w jednostkach organizacyjnych resortu obrony narodowej, niebędących jednostkami budżetowymi, skierowanych do służby poza granicami państwa

Proponowane rozwiązanie, zawarte w dodawanym w art. 74 ust. 2 nowym pkt 8 wojskowej ustawy pragmatycznej, ma na celu formalne ujęcie w wojskowej ustawie pragmatycznej kwestii finansowania z budżetu resortu obrony narodowej uposażeń i innych należności finansowych żołnierzy zawodowych pełniących służbę w jednostkach organizacyjnych resortu obrony narodowej, niebędących jednostkami budżetowymi, skierowanych do służby poza granicami państwa. Wskazać należy, że w oparciu o postanowienia przepisów regulujących zasady użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza

granicami państwa wydatki związane z przygotowaniem i działaniem jednostek wojskowych poza granicami państwa finansuje się z budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej (art. 1 pkt 44 projektu ustawy).

- 12) wydłużenie do 12 miesięcy okresu kierowania żołnierza zawodowego do wykonywania zadań poza jednostką wojskową w przypadku żołnierzy wyznaczonych na stanowiska służbowe poza granicami

Obecne postanowienia wojskowej ustawy pragmatycznej określają, że dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz zawodowy jest wyznaczony na stanowisko służbowe, może skierować tego żołnierza do wykonywania zadań służbowych poza jednostką, na czas nie dłuższy niż sześć miesięcy w ciągu roku kalendarzowego. Zakładane zmiany zmierzają do wprowadzenia możliwości wydłużenia do 12 miesięcy okresu kierowania żołnierza zawodowego, wyznaczonego na stanowisko służbowe poza granicami państwa, do wykonywania zadań poza miejscem pełnienia służby. Konieczność wydłużenia tego okresu związana jest z realizacją przez żołnierzy zadań w ramach międzynarodowych struktur wojskowych (art. 1 pkt 29 projektu ustawy).

- 13) usprawnienie systemu opiniowania żołnierzy zawodowych

W celu stworzenia realnego narzędzia do oceny żołnierza i wyznaczania kierunków jego rozwoju zawodowego i potrzeb szkoleniowych istnieje konieczność przebudowy sposobu prowadzenia opiniowania służbowego żołnierzy zawodowych. Zakłada się, że żołnierze zawodowi będą podlegali corocznemu opiniowaniu służbowemu, które będzie przeprowadzane w okresie od 15 sierpnia do 15 października. Opiniowaniem służbowym objęci będą również żołnierze zawodowi skierowani do pełnienia służby poza granicami państwa – za okres pełnienia tej służby. Ogólna ocena z tej opinii uwzględniana będzie przy opiniowaniu żołnierza na stanowisku służbowym. Natomiast żołnierze wyznaczeni na stanowiska służbowe poza granicami państwa, tak jak jest to obecnie, podlegali będą opiniowaniu według trybu obowiązującego w miejscu pełnienia służby, tj. opinię służbową o żołnierzu zawodowym wyznaczonym do pełnienia zawodowej służby wojskowej bezpośrednio w strukturze międzynarodowej poza granicami państwa lub wyznaczonym do pełnienia zawodowej służby wojskowej bezpośrednio w strukturze

międzynarodowej lub wielonarodowej na terenie kraju, sporządzał będzie bezpośredni przełożony żołnierza, według trybu i wzoru obowiązującego w strukturze, w której żołnierz pełni służbę.

Przewiduje się, że opiniowanie służbowe będzie miało na celu w szczególności:

- ocenę wywiązywania się żołnierza z obowiązków na stanowisku służbowym,
- ocenę kompetencji i predyspozycji żołnierza,
- wyznaczenie kierunków rozwoju zawodowego i potrzeby szkoleniowe opiniowanego żołnierza.

Na podstawie powyżej wskazanych ocen przełożony będzie wystawiał ogólną ocenę opiniowanego żołnierza zawodowego, wyrażoną w skali od 6 do 2 (wzorowa, bardzo dobra, dobra, dostateczna i niedostateczna). W przypadku uzyskania przez opiniowanego żołnierza oceny niedostatecznej ze sprawdzianu sprawności fizycznej lub nieprzystąpienia do tego sprawdzianu, chyba że żołnierz został zwolniony ze sprawdzianu na podstawie art. 50a ust. 3 wojskowej ustawy pragmatycznej, ocena ogólna nie może być wyższa niż dostateczna.

Zakłada się ponadto, że nowa pięciostopniowa skala ocen będzie dawała większe możliwości przełożonym do właściwej oceny swych podwładnych.

W proponowanym systemie opiniowania, proponuje się odejście od określania dla żołnierza indywidualnej prognozy przebiegu służby oraz wprowadzenie uniwersalnego, skróconego (składającego się z dwóch stron), arkusza opinii służbowej.

Proponuje się wprowadzenie nadzwyczajnego środka weryfikacji ostatecznych opinii służbowych. Wskazać należy, że opinię sporządza bezpośredni przełożony żołnierza, dla szeregowego jest to dowódca drużyny (kapral), natomiast odwołanie rozpoznaje wyższy przełożony – dowódca plutonu, zatem ostateczna opinia o żołnierzu podejmowana jest na najniższych szczeblach dowodzenia. W celu wyeliminowania przypadków nierzetelnego i nieprofesjonalnego przeprowadzania procesu opiniowania przez przełożonych żołnierza, proponuje się wprowadzić instytucję weryfikacji ostatecznych opinii na szczeblu dowódcy jednostki wojskowej. Żołnierz zawodowy, który w ostatecznej opinii służbowej uzyskał ogólną ocenę niedostateczną, będzie mógł wystąpić do dowódcy jednostki wojskowej z wnioskiem o zweryfikowanie

tej opinii. Dowódca jednostki wojskowej, będzie mógł w tym przypadku powołać komisję w celu zbadania zasadności wniosku i uwzględniając wnioski komisji, w terminie trzydziestu dni od dnia otrzymania wniosku, ostateczną opinię:

- 1) utrzymać w mocy;
- 2) zmienić ją lub uzupełnić;
- 3) uchylić i wydać nową.

Kwestie dotyczące:

- 1) szczegółowego trybu opiniowania oraz sposobu oceniania żołnierza zawodowego, doręczania i zapoznawania go z treścią opinii służbowej, wnoszenia i rozpatrywania od niej odwołania oraz weryfikowania opinii ostatecznej,
 - 2) trybu udostępniania opinii określonym podmiotom,
 - 3) wzoru arkusza opinii służbowej
- określał będzie Minister Obrony Narodowej, w drodze rozporządzenia.

Konsekwencją zmian w systemie opiniowania żołnierzy zawodowych, będzie zmiana przepisów wojskowej ustawy pragmatycznej, które uzależniają określone czynności kadrowe od uzyskania określonej oceny w ostatecznej opinii służbowej lub od indywidualnej prognozy przebiegu służby wojskowej, której nie ma w nowym systemie (np. jednym z warunków „przejścia” podoficera lub szeregowego do korpusu oficerów będzie uzyskanie przez niego oceny wzorowej, a szeregowego do korpusu podoficerów będzie uzyskanie przez niego w ostatecznej opinii służbowej oceny co najmniej bardzo dobrej).

Omawiane propozycje zostały ujęte w art. 1 pkt 18, 19 i 21 projektu ustawy.

- 14) uzależnienie podpisania kolejnego kontraktu oraz przejścia do służby stałej od posiadania co najmniej dobrej oceny w ostatecznej opinii służbowej

Zakładanym celem wprowadzenia proponowanego rozwiązania jest motywowanie żołnierzy służby kontraktowej do dobrego wykonywania przez nich obowiązków służbowych (art. 1 pkt 8 i 12 projektu ustawy).

- 15) możliwość wyznaczania żołnierzy służby kontraktowej na inne niż określone w kontrakcie stanowisko bez konieczności uzyskiwania zgody żołnierza na zmianę stanowiska

Proponuje się wprowadzenie zasady, zgodnie z którą organ wojskowy będzie mógł, analogicznie jak w przypadku żołnierza służby stałej, wyznaczyć żołnierza kontraktowego na stanowisko służbowe bez konieczności uzyskiwania na to jego zgody, w przypadku gdy wyznaczenie takie następowало będzie w związku z uznaniem żołnierza, przez wojskową komisję lekarską, za niezdolnego do pełnienia służby na dotychczas zajmowanym stanowisku lub likwidacją zajmowanego przez żołnierza stanowiska albo wymierzenia żołnierzowi kary dyscyplinarnej zwolnienia z zajmowanego stanowiska służbowego. Propozycja zmierza do przyspieszenia załatwiania spraw kadrowych i zmniejszenia ilości wytwarzanych dokumentów. Jednocześnie nie narusza praw żołnierza zawodowego do dobrowolności pełnienia służby wojskowej, bowiem żołnierz zawodowy w każdym czasie może wypowiedzieć stosunek służbowy zawodowej służby wojskowej (art. 1 pkt 11 projektu ustawy).

- 16) wprowadzenie zasad umożliwiających żołnierzom zawodowym wchodzenie w skład organów spółek kapitałowych wykonujących działalność leczniczą utworzonych przez Ministra Obrony Narodowej

W świetle obecnie obowiązujących rozwiązań, żołnierz zawodowy nie może wchodzić w skład organów spółek, innych przedsiębiorców oraz fundacji. Jednakże wprowadzenie przez ustawę z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654, z późn. zm.) możliwości zorganizowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą w formie spółek kapitałowych utworzonych przez Ministra Obrony Narodowej oraz przyznanie (art. 22a wojskowej ustawy pragmatycznej) prawa pełnienia służby w takich podmiotach, implikuje konieczność stworzenia podstaw umożliwiających żołnierzom zawodowym wchodzenie w skład organów tych spółek (art. 1 pkt 34 projektu ustawy).

- 17) uszczegółowienie przepisów odnoszących się do służby kandydatów na żołnierzy zawodowych w przedmiocie wnoszenia opłaty z tytułu udziału w egzaminach wstępnych do uczelni wojskowych i szkół podoficerskich, przesłanek zwolnienia ze służby kandydackiej oraz zwalniania z obowiązku zwrotu kosztów nauki

Projektowane rozwiązania zakładają, że opłaty z tytułu udziału w egzaminach wstępnych do uczelni wojskowych i szkół podoficerskich będą wnoszone tylko przez osoby pretendujące do uczelni wojskowych i szkół podoficerskich. Natomiast szeregowi kandydujący do szkół podoficerskich będą zwolnieni od obowiązku wnoszenia opłat egzaminacyjnych. Za egzaminy w ośrodkach szkolenia opłaty nie będą pobierane.

W celu uszczegółowienia i zsynchronizowania postanowień wojskowej ustawy pragmatycznej oraz ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), zaproponowano nowe brzmienie przesłanki zwolnienia ze służby określonej w art. 134 ust. 1 pkt 4 wojskowej ustawy pragmatycznej (niespełnienie wymogów określonych w regulaminie nauki lub studiów). Proponuje się, aby podstawą zwolnienia ze służby kandydackiej było skreślenie z listy studentów lub niespełnienie wymogów określonych w regulaminie nauki (art. 1 pkt 64 lit. a projektu ustawy).

Praktyka wskazuje, że istnieje potrzeba ustalenia sytuacji prawnej żołnierzy, którzy po ukończeniu szkół wojskowych nie stawiają się do zawodowej służby wojskowej. Żołnierz, który nie stawił się do służby zawodowej po ukończeniu służby kandydackiej, nadal pozostaje żołnierzem służby kandydackiej. W obecnym stanie prawnym brak jest bezpośredniej podstawy do zwolnienia żołnierza służby kandydackiej, który nie stawił się do służby zawodowej. W związku z tym istnieje potrzeba wprowadzenia kolejnej przesłanki zwolnienia żołnierza ze służby kandydackiej, tj. niepowołanie do zawodowej służby wojskowej.

Kolejną projektowaną przesłanką, dającą podstawę relegowania ze służby kandydackiej (analogicznie jak w służbie zawodowej), będzie nieusprawiedliwiona nieobecność w służbie przez okres trzech dni (art. 1 pkt 64 lit. a tiret drugie projektu ustawy).

Proponuje się, by zwolnienie ze służby kandydackiej w przypadkach: wybrania na posła, w tym do Parlamentu Europejskiego, senatora, na kierownicze stanowisko państwowe obsadzone na podstawie wyboru oraz do organów wykonawczych samorządu terytorialnego; skreślenia z listy studentów lub

niespełnienia wymogów określonych w regulaminie nauki; niepowołania do zawodowej służby wojskowej; nieobecności w służbie jednorazowo przez okres trzech dni roboczych, która nie została usprawiedliwiona; wniosku żołnierza – następowało odpowiednio decyzją rektora-komendanta uczelni wojskowej, komendanta szkoły podoficerskiej lub komendanta ośrodka szkolenia (art. 1 pkt 64 lit. b projektu ustawy).

Natomiast zwolnienie ze służby kandydackiej w przypadkach: zrzeczenia się obywatelstwa polskiego; ustalenia przez wojskową komisję lekarską niezdolności do zawodowej służby wojskowej; utraty stopnia wojskowego albo degradacji; prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu kary dyscyplinarnej usunięcia z czynnej służby wojskowej pełnionej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego; prawomocnego orzeczenia środków karnych pozbawienia praw publicznych lub zakazu wykonywania zawodu żołnierza; skazania prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności lub aresztu wojskowego, w tym również z warunkowym zawieszeniem jej wykonania; skazania prawomocnym wyrokiem na karę ograniczenia wolności – będzie następowało z mocy prawa z dniem uprawomocnienia się odpowiedniego orzeczenia lub z dniem, w którym decyzja stała się ostateczna albo z dniem zaistnienia okoliczności stanowiącej podstawę zwolnienia żołnierza ze służby kandydackiej. We wskazanych przypadkach odpowiednio rektor-komendant uczelni wojskowej, komendant szkoły podoficerskiej lub komendant ośrodka szkolenia, w którym żołnierz pełni służbę, stwierdzał będzie fakt zwolnienia żołnierza ze służby kandydackiej rozkazem personalnym, wydanym do celów ewidencyjnych (art. 1 pkt 64 lit. c projektu ustawy).

Proponuje się, aby żołnierze zwolnieni ze służby kandydackiej na podstawie art. 134 ust. 1 pkt 4 i 9 wojskowej ustawy pragmatycznej, którzy następnie zostaną powołani do zawodowej służby wojskowej lub pełnienia czynnej służby wojskowej na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2012 r. poz. 461, z późn. zm.), a w przypadku wykonywania obowiązków w ramach Narodowych Sił Rezerwowych przez okres dwa razy dłuższy niż okres pełnienia służby kandydackiej, za który nalicza się koszty, byli zwalniani z obowiązku zwrotu kosztów poniesionych przez resort obrony narodowej na jego utrzymanie

i naukę, o których mowa w art. 124 ust. 6 wojskowej ustawy pragmatycznej. Podobny mechanizm, tj. zwolnienie z obowiązku zwrotu kosztów, o których mowa w art. 124 ust. 6 wojskowej ustawy pragmatycznej, proponuje się zastosować do żołnierzy zwalnianych ze służby kandydackiej w pierwszym roku studiów w uczelni wojskowej (art. 1 pkt 65 projektu ustawy). Pierwszy rok powinien być okresem próby pozwalającym kandydatowi stwierdzić, że się pomylił i do służby wojskowej się nie nadaje. Wskazać należy, że obowiązek zwrotu kosztów za utrzymanie i naukę dotyczy wyłącznie podchorążych będących studentami pierwszego roku studiów (nie będzie dotyczył kandydatów na żołnierzy zawodowych posiadających wyższe wykształcenia i odbywających w uczelniach wojskowych szkolenie wojskowe). Uzasadnieniem dla tej propozycji są zgromadzone w ostatnich latach doświadczenia uczelni wojskowych. Podkreślić należy, że 18–19 letnia młodzież ubiegająca się o przyjęcie do uczelni wojskowej ma bardzo ograniczone możliwości zweryfikowania swoich zdolności intelektualnych i predyspozycji psychofizycznych do służby wojskowej. Niejednokrotnie decyzje o podjęciu służby wojskowej bazują na wyobrażeniach, które rozmiągają się z późniejszą codzienną rzeczywistością. Z dotychczasowych doświadczeń wynika, że dwa pierwsze semestry są okresem wystarczającym do zweryfikowania zdolności i możliwości kandydata. Obserwuje się przy tym, że perspektywa zwrotu kosztów nauki, w przypadku utraty motywacji do dalszej służby wojskowej, staje się główną, a nawet jedyną przyczyną kontynuacji studiów wojskowych. Pogłębia to frustracje i prowadzi do braku dostatecznych postępów w nauce na wyższych latach studiów. Godzi to w interes Sił Zbrojnych RP, które oczekują, że absolwent uczelni wojskowej będzie dobrze wykształcony, zmotywowany i zaadaptowany do warunków służby wojskowej. Podnieść należy także, że w przypadku rezygnacji ze studiów wojskowych na ich wczesnym etapie istnieje możliwość uzupełnienia stanów osobowych podchorążych spośród osób znajdujących się na listach rezerwowych lub spośród studentów cywilnych tych uczelni. W późniejszym etapie rozbieżności pomiędzy programami kształcenia dla studentów cywilnych i kandydatów na żołnierzy zawodowych stają się na tyle duże (zwłaszcza w zakresie praktyk, zajęć wojskowych, kształcenia

językowego i wychowania fizycznego), że stają się trudne, a na trzecim roku praktycznie niemożliwe do nadrobienia.

Niezależnie od powyższego wskazać należy na dość kosztowny i czasochłonny proces windykacji. Zwolnieni ze służby kandydackiej z reguły kontynuują studia w innych uczelniach i są niewypłacalni.

Projektowana zmiana zakłada ustawowe wskazanie podmiotów realizujących proces kształcenia oficerów w ramach służby kandydackiej. Podmiotami tymi, zgodnie z faktyczną realizacją tego procesu, będą uczelnie wojskowe, a w odniesieniu do studentów innych uczelni niż uczelnie wojskowe – uczelnie wojskowe wspólnie z uczelniami „cywilnymi” (art. 1 pkt 60 projektu ustawy).

Założono, że do żołnierzy służby kandydackiej będą miały odpowiednie zastosowanie przepisy o przedawnieniu roszczeń oraz przepisy dotyczące powiadamiania przełożonego o nieobecności lub spóźnieniu w służbie.

Zakłada się wyłączenie odpowiedniego stosowania do żołnierzy służby kandydackiej przepisów o opiniowaniu żołnierzy zawodowych oraz o ewidencji wojskowej. W stosunku do kandydatów na żołnierzy zawodowych Minister Obrony Narodowej, we wskazanych zakresach, wyda odrębne rozporządzenia (art. 1 pkt 63 i 66 projektu rozporządzenia). Ponadto zakłada się uzupełnienie przepisów wojskowej ustawy pragmatycznej określające, że osoba ubiegająca się o powołanie do służby kandydackiej będzie obowiązana złożyć wniosek (podanie) o powołanie do tej służby, kwestionariusz osobowy, odpowiednie dokumenty stwierdzające m.in. posiadane wykształcenie i kwalifikacje zawodowe oraz przejść postępowanie rekrutacyjne, na które składać się będzie zdanie egzaminu wstępnego, przeprowadzenie rozmowy kwalifikacyjnej oraz analizę ocen na świadectwie art. 1 pkt 61 projekt ustawy).

- 18) rezygnacja z konieczności określania przez Radę Ministrów, w drodze rozporządzenia, liczby stanowisk służbowych w poszczególnych korpusach kadry zawodowej Sił Zbrojnych

Przepis artykułu 4 ust. 4 wojskowej ustawy pragmatycznej ogranicza elastyczność tworzenia i funkcjonowania poszczególnych struktur Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz możliwość ich uzupełnienia stanem osobowym,

a upoważnienie dla Rady Ministrów do określenia, w drodze rozporządzenia, liczebności Sił Zbrojnych, z podziałem na poszczególne korpusy kadry, skutkuje utrudnieniami w trwającym procesie ich przekształceń. Utrudnia on możliwość podejmowania działań interwencyjnych w zakresie kształtowania struktur organizacyjnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej odpowiadających potencjalnym zagrożeniom, które mogą się pojawiać i wymagać podjęcia niezwłocznych decyzji organizacyjnych, stosownie do kompetencji Ministra Obrony Narodowej w zakresie tworzenia i likwidacji jednostek wojskowych oraz nadawania im etatów. Prawnie określone limity w poszczególnych korpusach (niewystępujące w innych pragmatykach służb mundurowych), ograniczają działalność planistyczno-organizacyjną i politykę kadrową w długiej perspektywie.

Podkreślić należy, że obecnie liczebność etatowa Sił Zbrojnych, zarówno ogólna, jak i w podziale na poszczególne korpusy kadry zawodowej, a także na poszczególnych dysponentów środków etatowych, określana jest każdorazowo w programach rozwoju Sił Zbrojnych RP oraz opracowanych na ich podstawie planach dziedzinowych i funkcjonalnych. Wielkości te są pochodną zmian organizacyjnych planowanych do realizacji w poszczególnych okresach planistycznych. Jednocześnie w programach rozwoju Sił Zbrojnych RP określone są także stany ewidencyjne oraz średnioroczne żołnierzy, w podziale na korpusy kadry. Ponadto liczba żołnierzy zawodowych w poszczególnych korpusach kadry zawodowej doprecyzowana jest corocznie w decyzji budżetowej Ministra Obrony Narodowej.

Kwestie dotyczące liczebności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej będą nadal unormowane w ustawie z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2009 r. Nr 67, poz. 570, z późn. zm.), która w art. 3 stanowi, że liczebność Sił Zbrojnych wynosi nie więcej niż 150 tys. stanowisk etatowych żołnierzy, w tym nie mniej niż 1/2 stanowisk przeznacza się dla żołnierzy zawodowych, a z tego nie więcej niż 1/3 dla oficerów (wpływ Sejmu na liczebność Sił Zbrojnych).

W przypadku Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej istotną rolę odgrywa cykl planistyczny ich rozwoju, oparty na udziale poszczególnych organów władzy państwowej. W ramach tego cyklu, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie art. 5 pkt 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, określając kierunki rozwoju Sił Zbrojnych, może formułować zalecenia w zakresie ich liczebności (wpływ Prezydenta na liczebność Sił Zbrojnych). Natomiast Rada Ministrów, wydając wytyczne do programowania, może, na podstawie art. 2 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, określać docelową liczebność Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej do osiągnięcia na koniec danego okresu planistycznego (wpływ Rady Ministrów na liczebność Sił Zbrojnych). Na podstawie powyższych dokumentów Minister Obrony Narodowej, wydając Program rozwoju Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, określa w tym programie szczegółowo liczebność Sił Zbrojnych, w tym liczbę stanowisk w ramach poszczególnych korpusów osobowych (kompetencja Ministra Obrony Narodowej do szczegółowego określania liczebności Sił Zbrojnych).

Liczebność Sił Zbrojnych, zarówno etatowa, jak i ewidencyjna określana jest więc w szeregu dokumentów, na które wpływ mają poszczególne organy władzy państwowej, właściwe w sprawach obrony narodowej.

Wobec powyższego w projekcie zaproponowano uchylenie art. 4 ust. 4 wojskowej ustawy pragmatycznej (art. 1 pkt 1 lit. b projektu ustawy).

- 19) wprowadzenie norm określających przedawnienie roszczeń wynikających z przepisów wojskowej ustawy pragmatycznej

Zakłada się, że roszczenia wynikające ze stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej będą się przedawniały po upływie 3 lat od dnia, w którym roszczenia te stały się wymagalne. Bieg przedawnienia roszczenia będzie przerywała:

- 1) każda czynność przed organem właściwym do rozpatrzenia roszczenia podjęta bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia roszczenia;
- 2) uznanie roszczenia.

Po każdym przerwaniu przedawnienia bieg terminu przedawnienia będzie liczony na nowo. Jeżeli przerwa biegu przedawnienia nastąpiła wskutek przyczyn, o których mowa w pkt 1, bieg terminu przedawnienia nie będzie liczony na nowo, dopóki postępowanie wszczęte w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia nie zostanie zakończone.

Projektowane rozwiązania mają charakter systemowy. Polegają na przeniesieniu obecnie obowiązujących rozwiązań w zakresie przedawnienia roszczeń z rozdziału 5 Uposażenie i inne należności pieniężne żołnierzy zawodowych (art. 75 ust. 1 i 2 wojskowej ustawy pragmatycznej) do rozdziału 1 Przepisy ogólne. Celem zakładanych propozycji jest objęcie przedawnieniem roszczeń wszystkich należności wynikających (np. w zakresie rekonwersji, dodatków za rozłąkę) z ustawy, nie tylko związanych z uposażeniami i innymi należnościami pieniężnymi żołnierzy zawodowych (art. 1 pkt 5 i 45 projektu ustawy).

Przedawnienie nie będzie dotyczyć wzniesienia ostatecznych decyzji w trybach nadzwyczajnych.

20) nabywanie prawa do urlopu wypoczynkowego

Projektowana propozycja zakłada nadanie rangi ustawowej przepisom funkcjonującym obecnie w rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 30 grudnia 2009 r. w sprawie urlopów żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 2, poz. 9, z późn. zm.), określającym zasady nabywania prawa do pierwszego urlopu wypoczynkowego przez osoby powołane do zawodowej służby wojskowej w trakcie roku kalendarzowego. Rozwiązanie to będzie miało również zastosowanie do żołnierzy „powracających” do służby po okresie urlopu wychowawczego oraz pracy poza granicami państwa w organizacjach międzynarodowych na podstawie umowy zawartej między żołnierzem a tą organizacją (art. 1 pkt 15 lit. d i pkt 35 projektu ustawy).

21) odwoływanie ze studiów lub nauki

Doświadczenia w zakresie kierowania żołnierzy na naukę wskazują na potrzebę jednoznacznego uregulowania kwestii warunków i trybu odwołania ze studiów lub nauki w szkole wojskowej albo niewojskowej oraz ze stażu, kursu lub specjalizacji w kraju lub za granicą i organy właściwe w tych sprawach. Proponuje się, że z żołnierzem zawodowym, którego planuje się na koszt wojska skierować na studia lub naukę albo staż, kurs lub specjalizację w kraju lub za granicą, których koszt przekracza sześciokrotność najniższego uposażenia zasadniczego żołnierza zawodowego, zawiera się umowę, która określa między innymi warunki zwrotu kosztów poniesionych na jego utrzymanie i naukę w przypadku przerwania, odwołania z kształcenia lub zwolnienia z zawodowej służby wojskowej, przed określonym w umowie okresem służby wojskowej, z przyczyn, o których mowa w art. 111 pkt 1, 4, 6–7, pkt 9 lit. a i pkt 11–16 oraz art. 112 ust. 1 pkt 1 wojskowej ustawy pragmatycznej, w wysokości proporcjonalnej do czasu służby po zakończeniu tej nauki.

Odwołanie żołnierza z kształcenia może nastąpić w szczególności, w przypadku:

- 1) braku postępów w kształceniu;
- 2) naruszenia regulaminów ustalonych przez organizatora kształcenia;
- 3) wniosku żołnierza.

Zakłada się, że tryb odwołania ze studiów lub nauki w szkole wojskowej albo niewojskowej oraz ze stażu, kursu lub specjalizacji w kraju lub za granicą i organy właściwe w tych sprawach określał będzie Minister Obrony Narodowej w drodze rozporządzenia (art. 1 pkt 32 i 33 projektu ustawy).

22) rozszerzenie zakresu podmiotów uprawnionych do korzystania z urlopu szkoleniowego

Projekt przewiduje również, by żołnierze zawodowi pobierający naukę na własny koszt, którzy nie spełniają wymogów do uzyskania pomocy finansowej ze strony organów wojskowych w związku z tą nauką (art. 52 wojskowej ustawy pragmatycznej), mogli za zgodą dowódcy jednostki wojskowej, korzystać z urlopu szkoleniowego. W tym zakresie o możliwości udzielenia żołnierzowi urlopu szkoleniowego decydował będzie samodzielnie dowódca jednostki uwzględniając zarówno potrzeby żołnierza, jak i właściwe funkcjonowanie

jednostki wojskowej. Projektowane rozwiązanie wychodzi naprzeciw oczekiwaniom żołnierzy, którzy nie spełniają warunków do otrzymania pomocy w związku z pobieraniem nauki, która warunkuje uzyskanie urlopu szkoleniowego przez żołnierza, ale chcą podnosić swoje kwalifikacje i jeżeli warunki służbowe pozwolą będą mogli skorzystać z urlopu szkoleniowego (art. 1 pkt 36 lit. b i c oraz pkt 38 projektu ustawy).

- 23) wprowadzenia zasad ograniczających uprawnienia żołnierzy odchodzących ze służby bezpośrednio po objęciu wyższego stanowiska służbowego

W celu ograniczenia wypowiedzeń stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej przez żołnierzy wyznaczonych na wyższe stanowiska służbowe, którzy bezpośrednio po takim wyznaczeniu wypowiadają stosunek zawodowej służby wojskowej, proponuje się wprowadzenie dodatkowego przepisu, zgodnie z którym, w przypadku wypowiedzenia stosunku służbowego do 12 miesięcy od dnia objęcia przez tego żołnierza zawodowego wyższego stanowiska służbowego albo stanowiska służbowego o tym samym stopniu etatowym lecz wyższą grupą uposażenia, podstawę ustalania wysokości świadczeń przysługujących z tytułu zwolnienia ze służby stanowiłoby uposażenie należne żołnierzowi na poprzednio zajmowanym stanowisku służbowym (art. 1 pkt 55 projektu ustawy).

- 24) uszczegółowienie przepisów dotyczących warunków szkodliwych służby związanych z urlopami

Projektowane rozwiązanie zakłada wykreślenie z przepisów normujących dodatkowy urlop wypoczynkowy warunków uciążliwych jako przesłanki uzasadniającej jego uzyskanie (art. 1 pkt 36 lit. a i pkt 38 projektu ustawy).

- 25) podwyższenie minimalnych wymagań kwalifikacyjnych dla oficerów – tytuł magistra

Proponuje się powrót do pierwotnych wymogów dotyczących wykształcenia w korpusie oficerów zawodowych, które obowiązywały wraz z wejściem w życie nowelizowanej wojskowej ustawy pragmatycznej. Minimalnym wykształceniem warunkującym powołanie oficera do zawodowej służby wojskowej będzie zatem posiadanie tytułu zawodowego magistra lub równorzędnego (art. 1 pkt 8, 9, 19 i pkt 22 lit. a projektu ustawy).

- 26) dostosowanie treści upoważnień ustawowych do wydania aktów wykonawczych do wymogów określonych w Konstytucji

W projekcie ustawy dokonano zmian wielu upoważnień do wydania aktów wykonawczych, które mają na celu dostosowanie ich treści do wymogów ustawy zasadniczej. Proponowane zmiany zmierzają m.in. do wyeliminowania pojawiających się w praktyce trudności interpretacyjnych z jednoznacznym określeniem zakresu przedmiotowego przekazanego do uregulowania oraz w konsekwencji uzupełnienie bądź doprecyzowanie wytycznych. Jak wskazuje Trybunał Konstytucyjny w swoim orzecznictwie „uzupełnienie upoważnień o wytyczne powinno nastąpić „przy okazji” nowelizacji danej ustawy” (np. wyrok z dnia 11 lutego 2010 r. sygn. K 15/09). Wobec powyższego zmiany obejmują m.in. upoważnienie ustawowe zawarte w art. 5 ust. 8, art. 5a, art. 24 ust. 8, art. 68 ust. 8 i 9, art. 70 ust. 4, art. 83 ust. 6, art. 84 ust. 3, art. 86 ust. 15, art. 87 ust. 6, art. 91 ust. 4, art. 120 ust. 7 oraz art. 123 ust. 4 wojskowej ustawy pragmatycznej.

Zmiany dokonane w przepisie art. 70 ust. 4 wojskowej ustawy pragmatycznej (art. 1 pkt 43 projektu ustawy) mają charakter porządkujący i dokonują jedynie modyfikacji brzmienia tego przepisu, nie wpływając na jego treść. Rozporządzenie wydane na podstawie art. 70 ust. 4 wojskowej ustawy pragmatycznej zachowa tym samym moc obowiązującą wraz z wejściem w życie projektowanej ustawy.

- 27) możliwość powierzania żołnierzom zawodowym funkcji w uczelniach wojskowych

Proponuje się wprowadzenie instytucji powierzania żołnierzom zawodowym funkcji. Instytucja ta będzie miała zastosowanie do żołnierzy będących nauczycielami akademickimi w odniesieniu do funkcji organu jednoosobowego uczelni wojskowej lub jego zastępcy albo kierownika jednostki organizacyjnej tej uczelni lub jego zastępcy. Ma to na celu skorelowanie postanowień wojskowej ustawy pragmatycznej z ustawą z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.). Organy jednoosobowe uczelni publicznych lub ich zastępcy, zgodnie z art. 72 ust. 1, art. 75 ust. 1 i art. 76 ust. 1 tej ustawy, są wyłaniany w drodze wyborów albo

w drodze konkursu na okres kadencji. W przypadku uczelni wojskowych reguła ta nie dotyczy wyłącznie rektora i prorektora właściwego do spraw realizacji zadań uczelni jako jednostki wojskowej. Zgodnie z art. 73 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym są oni wyznaczani przez Ministra Obrony Narodowej. Podkreślić należy, że powierzenie funkcji organu jednoosobowego uczelni wojskowej lub jego zastępcy albo kierownika jednostki organizacyjnej tej uczelni lub jego zastępcy nie będzie stanowiło podstawy do wyznaczenia (mianowania) żołnierza, któremu powierzono taką funkcję, na wyższe stanowisko służbowe. Żołnierz, któremu powierzono funkcję będzie pełnił służbę na dotychczasowym stanowisku służbowym, a za realizację dodatkowych zadań związanych z pełnioną funkcją otrzymywał będzie dodatek funkcyjny. Podobne rozwiązania będą stosowane do żołnierzy pełniących służbę w instytutach badawczych (art. 1 pkt 17 i 47 projektu ustawy).

28) zmiana zasad nabywania prawa do dodatku motywacyjnego

Proponuje się przyznawanie żołnierzom zawodowym pełniącym służbę w korpusach podoficerów zawodowych i szeregowych zawodowych dodatku motywacyjnego po uzyskaniu przez nich w opinii służbowej ogólnej oceny co najmniej dobrej oraz posiadanie odpowiedniej klasy kwalifikacyjnej, o której mowa w art. 46a wojskowej ustawy pragmatycznej.

Zakładana zmiana wpisuje się w przyjęty nowy system opiniowania służbowego żołnierzy zawodowych i wychodzi naprzeciw oczekiwaniom środowiska podoficerów i szeregowych. Projektowane rozwiązanie nieznacznie wpłynie na wydatki resortu, które są uwzględnione w budżecie Ministerstwa Obrony Narodowej (art. 1 pkt 47 projektu ustawy).

29) uszczegółowienie przepisów dotyczących należności mundurowych i żywienia żołnierzy zawodowych

Zmiana wynika z uwag zgłaszanych w trakcie uzgodnień projektów rozporządzeń wykonawczych wydawanych na podstawie tych upoważnień ustawowych oraz doświadczeń ze stosowania dotychczas obowiązujących przepisów w tym zakresie. Zakłada się, że żołnierz zawodowy będzie otrzymywał umundurowanie i wyekwipowanie na własność z chwilą wydania, lub po upływie okresu używalności, do bezpłatnego korzystania na czas

wykonywania określonych czynności służbowych. Projektowana norma obowiązuje już w systemie prawnym i ujęta jest w § 6 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie umundurowania oraz wyekwipowania żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 50, poz. 302, z późn. zm.). Jednakże z uwagi na jej treść, w której zawarta jest zasada precyzująca czyją własnością jest mundur, a także uwzględniając hierarchię aktów prawnych, należy nadać omawianej normie rangę przepisu ustawowego.

Ponadto zakłada się rozszerzenie obowiązujących upoważnień o możliwość stosowania zamienników przedmiotów nowych wzorów. Pozwoli to na wykorzystanie w określonym przedziale czasu przedmiotów dotychczas użytkowanych, a w konsekwencji racjonalne gospodarowanie posiadanymi zasobami i naturalne ich zużycie w procesie wdrażania zmian.

Proponuje się wskazać bezpośrednio w upoważnieniu ustawowym, a nie w wytycznych do niego, że równoważnik pieniężny przysługujący w zamian za umundurowanie i wyekwipowanie niewydane w naturze, obejmuje także czyszczenie umundurowania i wyekwipowania oraz wykonywania haftów. Zakłada się także ujęcie w upoważnieniu szczegółowego trybu otrzymywania, pomniejszania, przypadki wstrzymania i wznawiania wypłaty tych równoważników.

Proponuje się także, aby odrębne rozporządzenie określało przypadki otrzymywania, warunki, tryb i terminy wypłaty równoważników pieniężnych przysługujących w zamian za bezpłatne wyżywienie, niewydane w naturze, a także organy właściwe w tych sprawach. Będzie to rozwiązanie analogicznie do zawartego w art. 68 ust. 1a ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

W wyniku proponowanych zmian usystematyzowano całość zagadnień dotyczących umundurowania i wyekwipowania żołnierzy zawodowych i żołnierzy pełniących służbę kandydacką. Wszelkie regulacje z tego zakresu umieszczono w nowym rozdziale 8a Umundurowanie i wyekwipowanie, uzbrojenie, karty i tabliczki tożsamości żołnierzy zawodowych i żołnierzy pełniących służbę kandydacką (art. 1 pkt 67 projektu ustawy).

Z uwagi na odstąpienie od odpowiedniego stosowania w odniesieniu do kandydatów na żołnierzy zawodowych przepisów wojskowej ustawy pragmatycznej zawierających upoważnienia do wydania rozporządzeń, gdyż brak jest przy takim rozwiązaniu wyraźnego określenia zakresu spraw przekazanych do uregulowania, o którym mowa w art. 92 ust. 1 Konstytucji RP, konieczne stało się wyodrębnienie w nowelizowanej ustawie rozdziału, w którym uregulowane zostaną zagadnienia mogące zostać objęte jednym aktem wykonawczym zarówno wobec żołnierzy zawodowych, jak i wobec kandydatów na żołnierzy zawodowych. W nowym rozdziale ujęto wobec powyższego, oprócz zmodyfikowanych norm dotyczących umundurowania i wyekwipowania, także normy dotyczące uzbrojenia oraz kart i tabliczek tożsamości. Zmiany te mają charakter redakcyjny i stanowią jedynie przeniesienie dotychczas obowiązujących przepisów art. 49, art. 50 i art. 66 w związku z art. 132 wojskowej ustawy pragmatycznej do nowego rozdziału ustawy, bez dokonywania w nich merytorycznych zmian.

30) ustanowienie Szefa Inspektoratu Uzbrojenia organem kadrowym

Przyjęto, że Szef Inspektoratu Uzbrojenia będzie jednym z organów właściwych do wyznaczania na stanowiska służbowe i zwalniania z tych stanowisk żołnierzy zawodowych, analogicznie jak Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, dowódca rodzajów Sił Zbrojnych, Dowódca Operacyjny Sił Zbrojnych, Szef Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej i Szef Inspektoratu Wojskowej Służby Zdrowia – w odniesieniu do stanowisk służbowych do stopnia etatowego podpułkownika (komandora porucznika) włącznie w podległych jednostkach organizacyjnych. Z uwagi na to, że Inspektorat Uzbrojenia nie ma umocowania w przepisach powszechnie obowiązujących, projekt ustawy w tym zakresie posługuje się terminem „szef jednostki organizacyjnej właściwej do spraw uzbrojenia podległej Ministrowi Obrony Narodowej” (art. 1 pkt 26 lit. a projektu ustawy).

31) zbieg uprawnień żołnierzy sędziów przeniesionych w stan spoczynku

Projekt ustawy przewiduje również, że w razie zbiegu uprawnień przysługujących sędziemu sądu wojskowego przeniesionemu w stan spoczynku, do świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 95 pkt 1 wojskowej ustawy

pragmatycznej i uposażenia w stanie spoczynku, żołnierzowi będzie przysługiwało według jego wyboru, tylko jedno z tych świadczeń (art. 1 pkt 54 projektu ustawy).

- 32) zmiany w zakresie przekwalifikowania zawodowego żołnierzy w związku ze zwolnieniem ich ze służby wojskowej

Projektowane rozwiązania zakładają objęcie żołnierzy zawodowych posiadających co najmniej 9 lat służby wojskowej podwójnym limitem na przekwalifikowanie zawodowe. Limit ten wynosi 75% najniższego uposażenia zasadniczego żołnierza zawodowego obowiązującego w dniu 1 stycznia roku kalendarzowego, w którym zainteresowany wystąpił z wnioskiem o udzielenie pomocy w przekwalifikowaniu zawodowym. Z uprawnienia takiego żołnierz może skorzystać za zgodą dowódcy jednostki wojskowej na dwa lata przed zwolnieniem go z zawodowej służby wojskowej. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami uprawnionymi do dwukrotnej wysokości limitu na przekwalifikowanie zawodowe są żołnierze posiadający minimum 12 lat służby wojskowej. Zakładane rozwiązania wychodzą naprzeciw postulatom zgłaszanym przez środowiska żołnierzy zawodowych (art. 1 pkt 57 projektu ustawy).

- 33) zmiany dotyczące art. 5 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66, z późn. zm.)

Zgodnie z aktualnie obowiązującym brzmieniem art. 5 ust. 1 „podstawę wymiaru emerytury lub renty inwalidzkiej stanowi uposażenie należne żołnierzowi zawodowemu w ostatnim miesiącu pełnienia zawodowej służby wojskowej, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 oraz art. 32b”.

Aktualne brzmienie art. 5 ust. 1 skutkuje tym, że podstawę wymiaru wojskowych świadczeń emerytalno-rentowych de facto można prawidłowo ustalić wyłącznie w sytuacji, gdy żołnierz zawodowy otrzymuje „pełne” uposażenie. Natomiast w przypadku żołnierza, który nie otrzymał w ostatnim miesiącu pełnienia służby wojskowej uposażenia w pełnej wysokości lub nie otrzymał go w ogóle dochodzi do sytuacji wymierzenia żołnierzowi dodatkowej kary skutkującej pozbawieniem żołnierza części lub nawet całości świadczenia emerytalno-rentowego.

Należy podkreślić, że zgodnie z ustawą pragmatyczną w ostatnim miesiącu pełnienia zawodowej służby wojskowej żołnierz zawodowy może:

- 1) otrzymać „pełne” uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami o charakterze stałym;
- 2) otrzymać 75% uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym – w sytuacji określonej w art. 90 ust. 1 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych tj. w okresie pozostawania żołnierza na urlopie okolicznościowym;
- 3) otrzymać 50% uposażenia zasadniczego – w sytuacji określonej w art. 92 ust. 1 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, tj. w okresie zawieszenia w czynnościach służbowych oraz w okresie tymczasowego aresztowania;
- 4) nie otrzymać uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym:
 - a) w sytuacji określonej w art. 93 ust. 1 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, tj. pozostawania poza miejscem pełnienia służby,
 - b) w sytuacji określonej w art. 20 ust. 5 pkt 2 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, tj. w okresie pozostawania w rezerwie kadrowej w związku z podjęciem pracy poza granicami państwa,
 - c) od dnia 1.01.2010 r. w sytuacji określonej w art. 65a ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, tj. w okresie przebywania na urlopie wychowawczym.

Tym samym istotą proponowanej zmiany jest uregulowanie sprawy podstawy wymiaru emerytury wojskowej lub renty w przypadku tej grupy żołnierzy.

Konsekwencją błędnego założenia, iż ogół żołnierzy zawodowych otrzymuje w ostatnim miesiącu służby „pełne” uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami o charakterze stałym, są także zapisy zawarte w rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 10 lutego 2012 r. w sprawie trybu postępowania i właściwości organów w sprawach zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych oraz uprawnionych członków ich rodzin (Dz. U. poz. 194), na podstawie którego organy wojskowe domagają się przedstawienia zaświadczeń potwierdzających

wysokość uposażenia oraz dodatków również od żołnierzy, którzy nie otrzymywali uposażenia albo otrzymywali je w niepełnej wysokości.

W związku z tym, że wojskowa ustawa emerytalna nie obejmuje zakresem swojej regulacji wszystkich stanów prawnych, według których żołnierze zawodowi pełnią służbę wojskową i otrzymują uposażenie – jakie zostały ujęte w wojskowej ustawie pragmatycznej – proponuje się nowelizację art. 5 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, w sposób umożliwiający ustalenie podstawy emerytury wojskowej dla żołnierzy pełniących zawodową służbę wojskową, którzy w ostatnim miesiącu pełnienia służby wojskowej nie otrzymują „pełnego” uposażenia.

Powyższa nowelizacja spowoduje nieznaczny wzrost wydatków z budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej, które na tym etapie są trudne do oszacowania. Ponadto wskutek wprowadzenia w życie reformy systemu emerytalnego służb mundurowych obecnie obowiązujący wojskowy system emerytalny będzie systemem wygasającym, bowiem w przypadku żołnierzy zawodowych powołanych do zawodowej służby wojskowej po dniu 31 grudnia 2012 r. ustalenie podstawy wymiaru emerytury odbywać się będzie na innych zasadach (art. 18f nowelizowanej ustawy). Zatem zakłada się, że przedmiotowa sytuacja będzie dotyczyć kilku przypadków w skali roku (art. 4 projektu ustawy).

Ponadto na etapie prac parlamentarnych przepis art. 4 projektowanej ustawy będzie wymagał skorelowania z rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy o Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Służby Celnej oraz ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz niektórych innych ustaw. Założenia do przywołanego projektu Rada Ministrów przyjęła w dniu 24 października 2012 r.

34) zmiany redakcyjne

- a) konsekwencją zmiany ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 182, poz. 1228), jest zmiana treści art. 45 ust. 2 pkt 2 wojskowej ustawy pragmatycznej, zakładająca przeniesienie

żołnierza zawodowego do rezerwy kadrowej wskutek wszczęcia postępowania kontrolnego, o którym mowa w art. 33 powołanej ustawy (art. 1 pkt 27 projektu ustawy),

- b) zakłada się wyeliminowanie konieczności regulowania w dwóch rozporządzeniach Ministra Obrony Narodowej wydanych na podstawie art. 46 i art. 55 wojskowej ustawy pragmatycznej, tej samej materii, tj. trybu, organizacji oraz kierowania żołnierzy na kursy specjalistyczne i szkolenie oraz staż. Proponuje się uregulowanie tej problematyki wyłącznie w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 55 wojskowej ustawy pragmatycznej (art. 1 pkt 28 i 33 projektu ustawy),
- c) wyłączenie karty opisu stanowiska służbowego jako dokumentu określającego wymagania kwalifikacyjne do wyznaczenia na stanowisko służbowe; wymagania kwalifikacyjne do wyznaczenia na stanowisko służbowe będą wynikały z wojskowej ustawy pragmatycznej, rozporządzenia wykonawczego oraz etatu jednostki wojskowej, w której żołnierz będzie wyznaczony (np. art. 1 pkt 4 lit. a tiret czwarte),
- d) proponuje się wprowadzenie legalnej definicji „dowódcy jednostki wojskowej”, co wyeliminuje wątpliwości interpretacyjne w tym zakresie. Przyjęto, że jeżeli w ustawie jest mowa o „dowódcy jednostki wojskowej” należało będzie przez to rozumieć osobę kierującą lub dowodzącą jednostką wojskową, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1 wojskowej ustawy pragmatycznej, w której żołnierz zawodowy zajmuje stanowisko służbowe lub do której został skierowany w ramach pełnienia zawodowej służby wojskowej w rezerwie kadrowej albo w dyspozycji (art. 1 pkt 4 lit. b),
- e) inne zmiany redakcyjne, których głównym założeniem jest dbałość o precyzję i jasność przepisów (m.in. art. 1 pkt 2, pkt 3 lit. a, pkt 30, 41, pkt 42 lit. a).

III. Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe

W przepisach przejściowych i dostosowujących zawarto regulacje przewidujące, że:

- sprawy wszczęte, lecz niezakończone ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy będą prowadzone według przepisów dotychczasowych,

- oficera zawodowego, który w dniu wejścia w życie ustawy, spełniał wymagania do zajmowania stanowiska służbowego o określonym stopniu etatowym, będzie się uważało za spełniającego warunki do wyznaczenia na to samo lub równorzędne stanowisko służbowe,
- wobec słuchaczy uczelni, którzy rozpoczęli studia przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, rektorzy uczelni wojskowych za zgodą Ministra Obrony Narodowej, dostosują program nauczania oraz okres nauki do spełnienia wymogu uzyskania tytułu zawodowego magistra lub równorzędnego,
- absolwenci uczelni wojskowych, którzy rozpoczęli studia przed dniem wejścia w życie ustawy, w przypadku gdy obowiązujący w tych szkołach program nauczania nie będzie przewidywał uzyskania przez nich tytułu zawodowego magistra (równorzędnego), będą mianowani na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki) i wyznaczani na stanowiska służbowe pomimo nieuzyskania tytułu zawodowego magistra,
- podoficerów zawodowych i szeregowych zawodowych, którzy w dniu wejścia w życie ustawy, posiadali ogólną ocenę bardzo dobrą w ostatniej opinii służbowej i nie byli opiniowani na zasadach określonych w ustawie będzie się uważać za spełniających wymagania określone w art. 29 wojskowej ustawy pragmatycznej, w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą,
- żołnierz zawodowy będący podoficerem zajmującym w dniu wejścia w życie ustawy, stanowisko służbowe o niższym stopniu etatowym niż posiadany stopień wojskowy, będzie mógł nadal pełnić zawodową służbę wojskową na dotychczas zajmowanym stanowisku służbowym,
- podoficerów zawodowych posiadających stopnie wojskowe zachowane na podstawie art. 179 wojskowej ustawy pragmatycznej z dniem wejścia w życie projektowanej ustawy zostaną mianowani:
 - 1) starszy plutonowy (starszy bosmanmat) — na stopień sierżanta (bosmana);
 - 2) sierżant sztabowy (bosman sztabowy), starszy sierżant sztabowy (starszy bosman sztabowy) — na stopień młodszego chorążego (młodszego chorążego marynarki);
 - 3) młodszy chorąży sztabowy (młodszy chorąży sztabowy marynarki) i chorąży sztabowy (chorąży sztabowy marynarki) — na stopień wojskowy starszego chorążego sztabowego (starszego chorążego sztabowego marynarki wojennej).

Rozkaz o mianowaniu podoficerów w tych przypadkach wydawał będzie dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr (art. 1 pkt 69 i 70 oraz art. 10 projektu ustawy);

- żołnierz zawodowy, który do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, spełniał warunki uprawniające do przywrócenia dodatku uzasadnionego szczególnymi warunkami lub właściwościami pełnienia służby, otrzymywać będzie ten dodatek w ostatnim miesiącu pełnienia zawodowej służby wojskowej na zasadach obowiązujących do dnia wejścia w życie projektowanej ustawy. W razie zbiegu uprawnień do tego dodatku i do dodatku specjalnego, żołnierzowi przysługiwał będzie tylko jeden, wyższy dodatek (art. 9 projektu).

Dla wejścia w życie projektowanej ustawy przewidziano trzydziestodniowe *vacatio legis*, przy czym odsunięto w czasie o sześć miesięcy wejście w życie przepisów związanych z podziałem korpusu podoficerów zawodowych na podoficerów młodszych, podoficerów i podoficerów starszych, uzyskania przez oficera zawodowego tytułu zawodowego magistra lub równorzędnego, a w konsekwencji nowych regulacji związanych z wyznaczaniem żołnierzy na kolejne wyższe stanowisko służbowe oraz na stanowisko służbowe zaszeregowane do bezpośrednio niższego stopnia etatowego od zajmowanego przez żołnierza zawodowego stanowiska (art. 12 projektu ustawy). Potrzeba „rozbitcia” terminów wejścia w życie niektórych przepisów projektowanej ustawy wynika z konieczności dostosowania dokumentów organizacyjno-etatowych, który to proces wymaga znacznie dłuższego czasu niż trzydzieści dni.

Projekt ustawy nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych, ponieważ nie zawiera przepisów technicznych.

Projekt został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach Rządowego Centrum Legislacji, stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.). Po udostępnieniu projektu nie zgłosił się żaden podmiot zainteresowany pracami nad nim.

Przedmiot projektowanej regulacji jest poza zakresem prawa Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt aktu prawnego

Projektowana regulacja będzie dotyczyła wyłącznie żołnierzy zawodowych, kandydatów na żołnierzy zawodowych i nie będzie miała wpływu na inne podmioty.

2. Konsultacje społeczne

Projekt założeń został poddany konsultacjom z:

- 1) Krajową Izbą Radców Prawnych;
- 2) Naczelną Izbą Lekarską;
- 3) Radą Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 4) Zakładem Ubezpieczeń Społecznych;
- 5) Konwentem Dziekanów Korpusu Oficerów Zawodowych Wojska Polskiego;
- 6) Krajową Radą Sądownictwa.

Wszystkie propozycje zostały uwzględnione lub uzgodnione z podmiotami zgłaszającymi, z wyjątkiem propozycji Krajowej Rady Sądownictwa dotyczących możliwości wyznaczania żołnierzy kontraktowych na inne niż określone w kontrakcie stanowisko służbowe, umożliwienia żołnierzom zawodowym wchodzenie w skład organów spółek kapitałowych oraz wprowadzenia dwunastomiesięcznego okresu służby na stanowisku służbowym uprawniającego do ustalania wysokości świadczeń przysługujących żołnierzowi z tytułu zwolnienia ze służby z uposażenia należnego na tym stanowisku służbowym.

3. Wpływ projektowanej regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie regulacji będzie miało wpływ na sektor finansów publicznych:

- 1) zwolnienie ze zwrotu kosztów nauki (art. 1 pkt 65 projektu)

Zwolnienie podchorążego z obowiązku zwrotu kosztów nauki w przypadku, o którym mowa w projektowanym art. 134a ust. 2, spowoduje, biorąc pod uwagę doświadczenia z lat 2010 i 2011, zmniejszenie przychodów uczelni wojskowych łącznie na poziomie ok. 100 tys. zł rocznie. W wymienionych latach w trakcie pierwszego roku studiów zwolniono łącznie 90 podchorążych (49 w 2010 r. i 41 w 2011 r.), ustalając jednocześnie obowiązek zwrotu kosztów w kwocie

ok. 502 tys. zł. Biorąc pod uwagę fakt, że na wniosek zainteresowanych podchorążych uczelnie wojskowe wyrażały zgodę na rozłożenie należności na raty, roczne przychody uczelni z tego tytułu stanowiły około ok. 45% wymienionej kwoty, tj. ok. 227 tys. zł w skali dwóch lat, co w skali rocznej stanowiło kwotę ok. 103 tys. zł. Zwrócić przy tym należy uwagę na to, że podane wyliczenia mają charakter szacunkowy i ich rzeczywista wysokość będzie zależała od indywidualnych decyzji podchorążych o odejściu ze służby wojskowej.

2) wprowadzenie dodatku funkcyjnego (art. 1 pkt 17 i 47 projektu)

Wprowadzenie regulacji, o której mowa w projektowanym art. 25a i art. 80 ust. 1 pkt 4, tj. możliwości powierzania żołnierzom zawodowym będącym nauczycielami akademickimi funkcji organu jednoosobowego uczelni wojskowej lub jego zastępcy albo kierownika jednostki organizacyjnej tej uczelni lub jego zastępcy i przyznawania tym żołnierzom stosownego dodatku funkcyjnego nie spowoduje skutków dla budżetu państwa. Podkreślić należy, że kwoty dotacji przekazywanych uczelniom wojskowym z budżetu resortu obrony narodowej zależą od liczby kształconych w tych uczelniach żołnierzy oraz od liczby i struktury zatrudnienia nauczycieli, a nie od zasad wynagradzania nauczycieli, w tym żołnierzy za kierowanie jednostkami organizacyjnymi uczelni. Natomiast biorąc pod uwagę to, że projektowana regulacja zastąpi istniejący mechanizm wyznaczania żołnierzy na odpowiednie stanowiska kierownicze, wiążący się ze zwiększeniem uposażenia i niejednokrotnie awansem na wyższy stopień wojskowy, można zakładać, że docelowo propozycja zmiany będzie prowadzić do zmniejszenia wydatków osobowych uczelni. Wynika to z tego, że przyznanie dodatku będzie miało charakter czasowy, natomiast wyznaczenie na stanowisko kierownicze – w zakresie zwiększenia uposażenia i awansu na wyższy stopień wojskowy ma skutki o charakterze stałym (pełnienie funkcji kierowniczej w uczelni w obecnych uwarunkowaniach daje żołnierzowi dodatkowe wynagrodzenie nie tylko na okres pełnienia tej funkcji, ale także na okres późniejszej służby wojskowej). Wraz z wdrożeniem projektowanej regulacji likwidacji ulegną stanowiska kierownicze, które są stanowiskami najwyżej zaszeregowanymi w uczelniach pod względem stopnia etatowego i grupy uposażenia (od

kierownika zakładu – płk, grupa 16 do prorektora – płk, grupa 16C), a w to miejsce utworzone zostaną niżej zaszeregowane stanowiska nauczycieli (adiunkt – ppłk, grupa 15b lub profesor nadzwyczajny – płk, grupa 16).

- 3) porządkowanie stopni wojskowych w korpusie podoficerów zawodowych (wyznaczanie podoficerów zajmujących stanowiska służbowe zaszeregowane do niższego stopnia etatowego niż posiadany przez nich stopień wojskowy – art. 7 ust. 1 pkt 3 projektu oraz mianowanie podoficerów posiadających nieistniejące stopnie wojskowe na wyższy stopień wojskowy – art. 10 projektu)

Wprowadzenie podziału korpusu podoficerów zawodowych na trzy stopnie etatowe (podoficer młodszy, podoficer i podoficer starszy) zawarte w pkt II ppkt 1 założeń projektu ustawy spowodowało w trakcie opracowywania projektu ustawy konieczność wprowadzenia przepisów o charakterze przejściowym. Uznano, że wyznaczanie podoficerów zawodowych na niższe stanowiska służbowe oraz likwidacja nieistniejących stopni wojskowych w tym korpusie wymagać będzie dodatkowego odrębnego uregulowania w przepisach projektowanej ustawy. O ile mianowanie na wyższy stopień wojskowy żołnierzy zawodowych posiadających nieistniejące stopnie wojskowe (art. 10 projektu ustawy) nie rodzi dodatkowych skutków finansowych, o tyle wyznaczanie podoficerów zawodowych na stanowiska służbowe (art. 7 ust. 1 pkt 3) może powodować dodatkowe skutki finansowe. Oszacowano, że skutki te dla budżetu resortu obrony narodowej będą wynosiły ok. 12 mln zł rocznie. Środki na ten cel zostały zabezpieczone w ramach środków przeznaczonych w budżecie Ministerstwa Obrony Narodowej na uposażenia żołnierzy zawodowych.

- 4) przekwalifikowanie zawodowe żołnierzy zawodowych (art. 1 pkt 57 projektu)
Proponowana zmiana dotycząca przekwalifikowania zawodowego żołnierzy zawodowych (art. 120 ust. 4b pkt 2) spowoduje wzrost kosztów ponoszonych przez resort obrony narodowej w wysokości około 400 tys. zł rocznie. Niemniej jednak proponowane rozwiązania będą realizowane w ramach zaplanowanych na ten cel środków budżetu resortu obrony narodowej.

- 5) dodatek motywacyjny (art. 1 pkt 47 projektu)

Niewielki wzrost wydatków może spowodować zmiana zasad przyznawania dodatku motywacyjnego w związku z zakładaną możliwością przyznawania tego dodatku podoficerom i szeregowym posiadającym co najmniej ocenę dobrą

w opinii służbowej (obecnie bardzo dobrą), przy jednoczesnym spełnieniu warunku uzyskania odpowiedniej dla zajmowanego stanowiska służbowego klasy specjalisty wojskowego.

Aktualnie dodatek motywacyjny otrzymuje ok. 2 tys. podoficerów i szeregowych w łącznej kwocie ok. 3 mln zł rocznie. Natomiast na wypłatę tego dodatku w budżecie resortu obrony narodowej zabezpieczono środki w wysokości 26 mln zł w ramach funduszu przeznaczonego na uposażenia żołnierzy zawodowych, tym samym zapewni to wypłatę przedmiotowego dodatku dla ok. 20 tys. żołnierzy. Biorąc pod uwagę zaproponowane rozwiązania w zakresie przyznawania dodatku motywacyjnego, które przede wszystkim zależą od samych beneficjentów (uzyskanie odpowiedniej oceny w opinii służbowej i klasy kwalifikacyjnej), trudno jest wskazać konkretną wysokość wzrostu tych wydatków. Należy zauważyć, że w okresie 2 lat funkcjonowania tego dodatku przyznano go ok. 2 tys. podoficerów i szeregowych.

6) łączne skutki finansowe wejścia w życie ustawy

Wejście w życie przedmiotowej ustawy spowoduje łącznie dodatkowe skutki finansowe w wysokości 12 503 tys. zł w skali roku, w tym 12 400 tys. zł w ramach środków części 29 budżetu, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej. Pozostała kwota w wysokości 103 tys. zł będzie stanowiła zmniejszenie przychodów uczelni wojskowych.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie wpłynie na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Przedmiotowy projekt nie będzie miał wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.

Warszawa, dnia 01 marca 2013 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE - 920 - 114/13/ap/3

dot.: RM-10-61-12 z 28.02.2013r.

DPUE.920.122.2013 / 2

Pan Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz niektórych innych ustaw wyrażona na podstawie art. 13 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437 z późn. zm.) przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.
Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Złup... w Spraw Zagranicznych
SEKRETARZ STANU

Piotr Serafin

Do wiadomości:

Pan Tomasz Siemoniak
Minister Obrony Narodowej